

DRAUGAS

PERIODICALS
October 16, 2002
Vol. LXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SPALIO - OCTOBER 16, 2002

THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-15-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 199
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

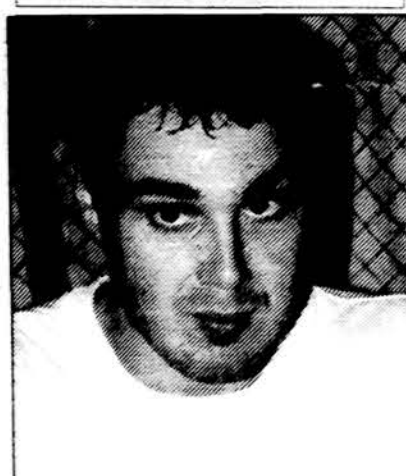
„Romuvos“ stovyklos
40 metų sukaktuvės.
2 psl.

Bronius Nainys
susirūpinęs, kad PLC
gausiems renginiams
jau trūksta lankytojų;
LR ambasadoje; JAV
Atstovų rūmai remia
Baltijos valstybes.
3 psl.

Skaitytojų laiškuose ir
komentaruose: kur
Lietuvos istorija anglų
kalba? „Šeiminkinių
kerteleje“: mieliniai
blynai ir kiti skanėstai.
4 psl.

„Vaiko vartai į mokslą“
spalio 27 d. kviečia į
Rudens derliaus puotą;
„Draugo“ knygynelyje
nauja knyga apie tremtį
„Kol viltis teberusena“.
6 psl.

Sportas



* Pirmadienį viena
Lietuvos krepšinio lygos
komandų, Klaipėdos „Neptū-
nų“ papildė 28 metų 213 cm
ūgio vidurio puolėjas iš JAV
Kipp Christianson. Dar
spalio 2 d. amerikietis buvo
pasirašęs trumpalaikę sutar-
tį su NBA rungtyniaujančiu
Dallas „Mavericks“ klubu, o
jau šeštadienį atvyko į Lietu-
vą.

* Pirmąją nesėkmę po
trių pergalų iš eilės NBA
lygos priešsezoninėse run-
gtynėse patyrė Arvydo Sabo-
nio Portlando „Trail Blazers“
klubas, pirmadienį namie
79:97 pralaimėjęs „Golden
State Warriors“ komandai.
Lietuvius nežaidė ir šiose run-
gtynėse, pralaidęs jau visas
keturias priešsezonines.

* NBA lygos Cleve-
lando „Cavaliers“ krepš-
nio klubo vidurio puolėjas
Zydrūnas Ilgauskas, kuris
rugsejo viduryje policijos bu-
vo sulaukęs neblaivus už
vairo, diskvalifikuotas viene-
rioms rungtynėms.

Naujausios žinios

* Po gauto telefoninio
grasinimo susidoro, kan-
didatui į prezidentus Kaziui
Bobeliui gali būti paskirta
valstybės apsauga.

* Lietuvos aplinkosau-
gai ES šiemet skiria 86 mln.
litų.

* Įstatymas reguliuos
teatrų, koncertinių įstaigų
veiklą.

Briuselyje — Lietuvos nuostata dėl Karaliaučiaus tranzito

Vilnius, spalio 15 d.
(BNS) — Briuselyje antradienį
vykstančioje diskusijoje Seimo
pirmininkas Artūras Paulaus-
kas pareiškė, jog sprendžiant
Rusijos piliečių tranzito per
Lietuvą klausimą, negali būti
„eksperimentuojama“ Lietu-
vos suverenitetu.

„Neturi būti eksperimen-
tuojama nei su mūsų istorijomis
iš Senąją, nei su mūsų suve-

numu. Negalime rizikuoti savo
piliečių, savo verslo, ir trans-
porto judėjimo laisve Europo-
je. Be šito mūsų narystė Euro-
pos Sąjungoje būtų nepilna-
vertė“, sakė A. Paulauskas.

Kaip pranešė jo atstovas
spaudai, diskusijoje, kurioje
dalyvauja Europos Parlamen-
to, Lenkijos ir Rusijos parla-
mentų bei Karaliaučiaus sri-
ties Dūmos vadovai, aptariami

pasiūlymai dėl Rusijos piliečių
tranzito į ir iš Karaliaučiaus
sritį.

A. Paulauskas pabrėžė, jog
Lietuvos Seimas aiškiai išsake
savo nuostata, jog bevizio
traukinių idėja Lietuva gali
svarstyti tik po prisijungimo
prie Šengeno erdves. Jis taip
pat priminė, kad praėjusią sa-
vaitę priimtoje deklaracijoje
Seimas pasisakė už tai, jog

„supaprastinto tranzito doku-
mentai“, kuriuos pasiūlė Ka-
raliaučiaus srities gyventojams
išduoti Europos Komisi-
ja, turėtų būti taikomi visoje
Šengeno erdvėje.

Siekdama prisijungti prie
Šengeno sutarties, nustatan-
čios bevizio režimą tarp ją pa-
sirašiusių valstybių, Lietuva
nuo 2003 metų liepos 1 die-
nos paskelbė įvesianti vizas

Karaliaučiaus srities gyventojams,
vykstantiems į Lietuvą
ir per ją automobiliu ir pa-
naikinsianti vizų lengvatą
Rusijos traukinių keleiviams.

Rusija neigiamai įvertino
šiuos Lietuvos ketinimus ir
pradėjo intensyvią diplomatinę
spaudimą, jog būtų išsaugotas
susisiekimas su Karaliau-
čiaus sritimi beviziais trauki-
niais.



Artūras Paulauskas

JAV ir Lietuva drauge saugos holokausto naikintą kultūrą

Vilnius, spalio 15 d.
(BNS) — JAV ir Lietuvos vy-
riausybės bendradarbiaus,
saugodamos Lietuvoje žydų ir
kitų per holokaustą naikintą
tautinių ir religinių grupių
kultūros paveldą. Tai numa-
toma susitarime, kurį antra-
dienį Vilniuje pasirašė Lie-
tuvos kultūros ministrė Roma
Dovydenienė ir JAV komisijos
Amerikos paveldui užsiėmimo
išsaugoti pirmininkas Warren
L. Miller.

„Lietuva pirmoji iš buvu-
sių sovietinių valstybių prie-
mė įstatymą dėl su holokaustu
susijusių vietų apsaugos ir
ženklavimo. Šis įstatymas lei-
do plačiomis pastangomis iš
naujo atrasti nuniokotas žydų
kapines, nustatyti masinių
žudynių ir laidojimo vietas,
deramai juos paženklinėti ir
tvarkyti, kad būtų išsaugota
atmintis apie praeities įvykius“,
sakė W. Miller. Jis minėjo
prieš 4 metus su tuometiniu
kultūros ministru Sauliumi
Šalteniu pasirašytą dekla-
raciją dėl bendradarbiavimo,
kuri įpareigojo šalį siekti
susitarimo dėl kultūros objek-
tų apsaugos.

Netrukus po deklaracijos
pasirašymo W. Miller vaduo-
vaujama komisija atliko žydų,
romų ir sentikių bendruomenės
reikšmingų objektų Lietu-
voje tyrimą, kurio metu bu-
vo surinkta informacija apie
400 žydų kapinių ir su holo-
kaustu susijusių vietų.

Per romų ir sentikių ob-
jektų tyrimą, kuriam vadavo-
vo Vilniaus universitetas, su-
rinkta duomenų apie religinių
apeigų vietas, kapines ir
ankščiau dokumentuose ne-
minėtas vietas, svarbias mi-
nėtoms religinėms ir etni-
nėms mažumoms.



Lietuvos kultūros ministrė Roma Dovydenienė ir JAV komisijos Amerikos paveldui išsaugoti pirmininkas Warren L. Miller pasirašo sutarties dokumentais.

W. L. Miller dėkoja, kad
Lietuva daug daro, siekdama
drąsiai pažvelgti į savo praeitį,
ir išskirti parodas apie holo-
kaustą, pavyzdine regione
laikoma nuolatinė Žydų mu-
zejus paroda, pirmąją tarp-
tautinę holokausto švietimo
konferenciją bei tai, kad vy-
riausybė įtraukė švietimą apie

holokaustą į mokyimo progra-
mą vidurinėms mokykloms.
„Mūsų komisija sveikina
Lietuvos vyriausybės priėmus
šiuos teigiamus sprendimus.
Demokratinė visuomenė pasi-
žymi atviru ir teisingu praei-
ties veiksmu — ir gedingu, ir
šlovingu — supratimu“, sakė
W. L. Miller.

Savivaldybės ir šiemet kyla į kovą dėl lešų

Naujas 2003 metų biu-
džeto projektas vėl sukuria
Finansų ministerijai ir savival-
dybės — savivaldybės siekia
joms skiriamą lešų dalį padidinti
apie 300 mln. litų. Prie-
šingu atveju žadama uždaryti
dalį vaikų darželių, mažinti
kultūros įstaigų, mokyklų fi-
nansavimą.

Nors iš valstybės biudžeto
išlaikomų įstaigų finansavi-
mas kitais metais gerokai di-
dėja, savivaldybės skiriama
lešų dalis 2003 m. išlieka pa-
naši, kaip ir 2002 metais. Ta-
čiau savivaldybės jaučiasi nu-
skriaustos tiek dėl mokesčių
reformos, tiek ir dėl centrinės

valdžios priimtų teisės aktų,
didinančių savivaldybių biu-
džetų išlaidas.

Padidinus neapmokėtinamajį
minimumą iki 290 litų,
planuojamos savivaldybių pa-
jamos sumažėjo 68 mln. litų.
Be to, pakeitus leidimų preky-
bai alkoholiu išdavimo įkai-
nius, savivalda gaus apie 12
mln. litų mažiau įplaukų.

Nepaisant planuojamų
mažesnių pajamų, savivaldy-
bių išlaidos kitais metais didė-
ja apie 90 mln. litų. Viena pa-
grindinių priežasčių — Vals-
tybės tarnybos įstatymo patai-
sos, kurių vykdymui reikia
papildomai skirti 50 mln. litų.

Lietuvoje užaugintų grūdų užteks tik duonai

Neįprastai karšta vasara
grūdų augintojams nuotaikos
nesugadino — spėjama, jog
bendras 2002-2003 m. grūdų
sezono derlius bus vos 7-8
proc. mažesnis nei pernai ir
sieks apie 2,5 mln. tonų.

Tačiau Lietuvoje užaugin-
tų grūdų užteks tik maistui,
bet ne pašarams — net ir vi-
šalaim importui besipriešinan-
tys žemdirbiai sutinka, jog lie-
tuviškų pašarinių grūdų trū-
kumas netrukus prislegs gy-
vulių ir paukščių augintojus.

Grūdų perdirbėjai, Paukš-
čių augintojų bei Kiaulių au-
gintojų asociacijos jau derasi
su valdžios institucijomis, kad
būtų leista be maito impor-
tuoti trūkstamus 150,000 to-
nų pašarinių grūdų. (LR, BNS)



Prezidento rinkimai

K. Bobelis JAV pilietybės
atsisakė dabar, o ne prieš
dešimtmetį

Vilnius, spalio 14 d. (BNS)
— Į prezidentus kandidatuo-
jantis politinės partijos „Lie-
tuvos krikščionys demokratai“
vadovas Kazys Bobelis tik pra-
ėjusią savaitę atsisakė JAV pi-
lietybės, nors iki šiol teigė tai
padaręs prieš dešimtmetį.

Pirmadienį Vyriausijai
rinkimų komisijai (VRK) jis
pateikė JAV ambasadoje Vil-
niuje užpildytą pareiškimo dėl
JAV pilietybės atsisakymo ko-
piją, datuotą šių metų spalio
11 diena.

Iki šiol K. Bobelis žinia-
sklaidai ir Vyriausijai rinki-
mų komisijai (VRK) teigė, jog

JAV pilietybės atsisakė dar
1992 metais.

Kandidatuodamas į Seimą
2000 metais, savo anketoje
VRK jis nurodė neturįs kitos
valstybės pilietybės, tą patį jis
nurodė ir anketoje.

JAV pilietybės K. Bobelis
atsisakė tik po to, kai VRK
nariai ir žiniasklaida susido-
mėjo, ar jis yra užbaigęs pili-
tybės atsisakymo procedūras,
kaip to reikalauja JAV įstaty-
mai. VRK posėdyje jis pripaži-
no, jog ši procedūra nėra baig-
ta, nors jis teigė nelaikęs sa-
vęs JAV piliečiu.

Iš VRK pateiktų dokumen-
tų matyti, jog 1992 metais
JAV ambasada išpejo K. Bo-
belį, jog, kandidatuodamas

į Seimą, jis gali prarasti šios
valstybės pilietybę.

Prie dokumentų taip pat
pridėtas K. Bobelio rašytas
pasiaiškinimas, jog jis atvyko
į Lietuvą padėti kurti „demo-
kartinės parlamentinės
sistemos“, o apie galimą pili-
tybės praradimą nežinojo.

Tačiau skirtingai negu
antros kadencijos siekiantis
dabartinis prezidentas Valdas
Adamkus, K. Bobelis kol kas
nepateikė JAV Valstybės de-
partamento patvirtinimo del
pilietybės praradimo. Pagal
JAV įstatymus, pilietybės at-
sisakymo procedūra laikoma
baigta, kai sprendimą dėl pi-
lietybės netekimo patvirtina
Valstybės departamentas.

1992 m. Aukščiausiosis
teisamas leido K. Bobeliui kan-
didatuoti į Seimo narius, rem-
damasis jo pareiškimu, jog jis
nebera saistomas priešais su
kita valstybe.

Nukelta į 5 psl.



Pasaulio naujienos

(Remiamas AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Vatikanas. Jonas Pau-
lius II 24-ąsias jo išrinkimo
popiežiumi metines trečia-
dienį paminės 10,000 svečių
pristatydamas pirmą kartą
per devynis amžius reformuo-
tą rožinį. 82 metų popiežiaus
mėgstamo rožinio reforma
bus jo dovana pačiam sau.
Prie dabartinio rožinio, kurio
autoriumi laikomas XIII am-
žiuje gyvenęs šv. Dominikas
ir kuris iki šiol neįkeičė, bus
pridėti dar penki Jėzaus gy-
venimo epizodai. Popiežius iš-
reiškė viltį, kad papildytas ro-
žinis leis žmonėms „iš naujo
atrasti jo grožį ir glimintiškū-
mą“. Vienos esmingiausių
katalikų maldų pakeitimas
rodo popiežiui būdingą nova-
toriškumo dvasią — jo popie-
žiaus metus žymi drąsios
idejos, kurių kai kada buvo
imamasi nepaisant patarėjų

nuomonės.

Roma. Vatikanas mano,
kad Rusijoje tebevaroma Ka-
talių Bažnyčios diskreditavi-
mo kampanija — dabar pan-
ciškonų bendruomenė Mask-
voje apkaltinta prostitucijos
platinimu. Turimos omenyje
„nerimą keliančios“ nauje-
nos, kurių tikslas — apjuodinti
Katalikų Bažnyčią, parei-
škė oficialus Šventojo Sosto
atstovas Joaquín Navarro —
Walls.

Roma. Rusija, Ukraina ir
Viduržemio jūros pakrantės
valstybės, tokios kaip Izraelis,
niekada negalės tapti Euro-
pos Sąjungos (ES) naremis,
sakė Europos Komisijos (EK)
pirmininkas Romano Prodi.
Pasak jo, sutartyse dėl bend-
radarbiavimo su šiomis vals-
tybėmis gali būti numatyti
techniniai ir ekonominiai su-
sitarimai, tačiau su Rusija bu-
tų sunku susitarti dėl bendros

užsienio, gynybos bei ekono-
mikos politikos ir kitų klau-
simų.

Kopenhaga. Rusija pir-
madienį paskelbė esanti pasi-
ręsiusi kompromisui dėl susi-
siekimo su Karaliaučiaus sri-
timi, kuri, išsiplėtus Europos
Sąjungai, liks atskirta nuo li-
kusių Rusijos dalies. Tačiau
Rusijos užsienio reikalų mi-
nistro pavaduotojas Sergej
Razov reikalavo bevizio reži-
mo į Karaliaučiaus sritį ir iš
jos vykstant traukiniais bei
autobusais.

Briuselis. Europos Sa-
junga (ES) neturi jokio atsar-
ginio plano, kaip tęsti plėtra
tuo atveju, jei Airijos rinkėjai
šeštadienį vyksiančiame refe-
rendume dar kartą atmetų
Nicos sutartį. Paskutinės
nuomonių apklausos rodo, jog
airiai nusiteikę pakeisti per-
nai sukuriamą sukilusį refe-
rendumo sprendimą nepatvir-
tinti po alinancijų derybų
Prancūzijos Nicos kurorte
2000 m. sudarytos sutarties,
kuri numato pertvarkyti 15
valstybių ES institucijas ir

parengti ją priimti iki 27
naujų narių. Tačiau, jei airiai
į antrą kartą tars „ne“, pa-
sak ES pareigūnų, yra tikimy-
bė, jog 2004 metais planuoja-
ma ES plėtra gali būti atidėta
dar 2 metams.

Helsinkis. Suomijos poli-
cija antradienį suėmė 17-me-
tą studentą, kuris, kaip įtaria-
ma, galėjo padėti Petri Gerd-
t, praėjusią savaitę sušprogdin-
usiam bombą prekybos cent-
re. Pats sprogdintojas žuvo
kartu su šešiais kitais žmo-
nėmis, dar beveik 100 žmonių
buvo sužeisti.

JAV

Vašingtonas. Į pietryčius
nuo Bagdado skrydžių draudi-
mo zonoje budintys JAV ir
Didžiosios Britanijos karo lėk-
tuvai antradienį atakavo
priešlektuvines gynybos vado-
vybės centrą. Šia vakarų koa-
licijos pajėgų ataka buvo atsa-
kyta į Irako mėginimus nu-
mušti nesikraidymu zonoje bu-
dincius lėktuvus.

JAV kariuomenė pirma-
dienį pranešė, jog per se-
-

rintąjį priešraketinės gynybos
bandymą sistemos raketa
„Minuteman 2“, virš Ramiojo
vandenyno sėkmingai numu-
šė tariamą priešraketą.

Virginia valstijos polici-
ja antradienį paskelbė, kad
pirmadienį vakare JAV sostinė-
s premiestyje įvykdytas
moters nužudymas susietas
su aštuoniomis žmogžudystė-
mis, kurios per dvi pastarą-
sias savaites buvo įvykdytos
Vašingtono apylinkėse. Parei-
gūnas pridūrė, kad paskuti-
nioji auka, 47 metų Linda
Franklin iš Arlington, buvo
nušauta automobiliu stovėji-
mo aikštelėje netoli parduotu-
vės „Home Depot“. Šnaiperis,
jau dvi savaites Vašingtone ir
jo apylinkėse sėjantis mirtį ir
siaubą, sunkiai sužeidė dar
du žmones. Į visus žmones
buvo šauta po vieną kartą, iš
galingo šautuvo ir iš didelio
atstumo.

SAUDI ARABIA

Rijad. „Saudi Arabian
Airlines“ antradienį pranešė,

kad specialiosios pajėgos su-
trūkdė Saudi Arabijos pilie-
čiui, veikusiam individualiai,
užgrobti jos lėktuvą, kuriuo iš
Sudano skrido 204 žmonės.
„Airbus 300“ pakilus į orą, po
22 minučių pistoletu ginkluo-
tas teroristas pareiškė užgro-
bęs lėktuvą.

IRAKAS

Bagdadas. Jei Saddam
Husein bus nužudytas ar nu-
verstas, valdžią greičiausiai
paveldės jo sūnus Uday ir
Qusay, kurie gali pasirodyti
esą daug reikalingesni vado-
vai negu jų tėvas, rašo žurna-
las „Newsweek“. Tuo įsitikinę
dauguma aukštas pareigas
einančių Irako valdininkų,
gyvenančių tremtyje. Pasak
jų, abu broliai turi daug pa-
našių ir pavojingų brolių.
„Jiems abiem patinka kraujo
vaizdas ir žmonių kankinimo
scenos. Vienintelis skirtumas,
kad Qusay linkęs tai daryti
slapta, o Uday neslapsto“,
sako tremtyje gyvenantis bu-
vęs Irako pulkininkas.



SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

„ROMUVOS“ STOVYKLOS 40 METŲ SUKAKTUVINĖ STOVYKLA

LSS Kanados rajono „Romuvos“ sukaktuvinės 40 metų stovyklos „Šiaurės žvaigždynas“ iškilmingas atidarymas įvyko pirmąją stovyklavimo dieną, š.m. rugpjūčio 4 d. vakare per vėliavų nuleidimą, dalyvaujant visiems stovyklautojams ir vadovybei.

Stovyklai įpusėjus, rugpjūčio 10 d., po vakarienes vyko sukaktuvinės minėjimas, kuriame dalyvavo ir būrys svečių atvykusių iš Toronto ir kitų vietovių. Svečių tarpe buvo ir iš Bostono atvykusi LSS tarybos pirmininkė v.s. Birutė Banaitienė su savo vyru ps. B. Banaičiu.

Šalia vėliavų aikštės atšlaitėje susėdus stovyklautojams ir svečiams, stovyklos komendantas s. fil. Algis Simonavičius vedė minėjimą. Po trumpų paaiškinimų buvo išklausti sveikinimai — žodžiu v.s. B. Banaitienės, raštu — LSS Brolijos Vyriausio skautininko v.s. Romo Otto, LSS Seserijos Vyriausio skautininkės v.s. fil. Ritos Penčylinės ir jos pavaduotojos, LSS Kanados rajono vadės v.s. fil. Rūtos Žilinskišienės, „Romuvos“ komiteto pirm. j.s. R. Sriubiškio ir „Romuvos“ sūradėjo ir užpirkejo v.s. Felikso Mockaus. Iteiktos dovanėlės — „Romuvai“ skirta sesės B. Banaitienės ir iš „Romuvos“ akmenų sukurto ir įteiktos — kun. v.s. fil. Antanui Saulaičiui, SJ; j.s. R. Sriubiškiui ir sesei B. Banaitienei.

Skautai vyčiai atnešė didžiulį šventinį pyragą, kuriuo visi po iškilmių vaišinosi. Draugininkams perėmus draugovės, jos išsiriavo vėliavų nuleidimui. Komendantė s. A. Puzerytė, pasveikindama LSS tarybos pirmininkę v.s. B. Banaitienę, pranešė, kad išsiriavo 195 stovyklautojai, jos. Istorinėmis, jau seniai brolio Antano Saulaičio atvežtomis, vėliavomis papuoštoje aikštėje vyko paukštyčių ir skaučių įžodžiai. Nuleidus vėliavas visi nužygiavo į ežero priepilauką, kur vyko jūrų skautų įžodis.

Sukaktuvinis laužas dalyvių gausmu buvo toks pat kaip ir prieš 40 metų. Džiugu,

kad trečios ir ketvirtos kartos jaunimas atliko programą, kurią gražia malda užbaigė brolis Antanas Saulaitis, SJ. Sugiedota „Ateina naktis“ ir skautų vyčių bei vyr. skaučių tradicinės.

Laužui pasibaigus, daugumaėjo į salę pasizūrėti ekrane s. Kastyčio Batūros rodomų paveikslų ir prisiminti „Romuvos“ kūrėsi. Kun. v.s. fil. Antanas Saulaitis parodė filmą kaip veikia ir stovyklauja lietuviai skautai Brazilijoje. Abu filmai buvo labai įdomūs.

Vyr. skautės ir kandidatės su vadove fil. v.s. N. Simonavičiene tuoj po laužo iškeliavo į tradicinį būdėjimą toliau nuo stovyklos. Saulei tekant visos kandidatės pasižadėjo visą gyvenimą tarnauti Dievui, Tėvynei ir artimui ir nenutraukti ryšio su skautų organizacija. Pasipuošusios melynais kaklaraiščiais, dainuodamos grįžo į stovyklą, kur joms salėje buvo paruoštos ir įpareigosios geram darbui. Nakties metu įvyko ir skautų vyčių įžodžiai, o taip pat ir skautų akademikų pasižadėjimai.

Antroji sukaktuvių minėjimo diena — rugpjūčio 11-toji išaušo nuostabiai graži. Visus pažadino budinio mušamas skambalas. Sujudo sukruto visa stovykla. Rytinė mankšta, prausimasis, susitvarkymas. Po to draugovės dainuodamos žygiavo valgyklon. Čia trumpas s. dr. R. Saptio pranešimas ir kun. v.s. fil. Antano Saulaičio malda. Po pusryčių — palapinių tvarkymas ir patikrinimas.

Netrukus visi susirinko laužavietėje, kur prie gražiai įrengto altoriaus kun. v.s. fil. A. Saulaitis aukėjo iškilmingą „Romuvos“ 40-mečio šv. Mišias. Atviroje gamtoje nuostabiai skambėjo visų giedama „Pulkim ant kelių“ giesmė. Visiems gilų įspūdį paliko ir jaunimui pritaikytu būdu švenčiama Eucharistija, taip pat ir gyvas, įdomiais pavyzdžiais perpintas kun. A. Saulaičio pamokslas. Mišių skaitinius skaitė sesės ir broliai. Giesmes akordeonu palydėjo skautininkė iš Hamiltono. Komuniją dalinti



Vilkiukai ir jų vadovai — Darius Sonda, Viktoras Širskus, Asta Šimkienė ir Gailius Senkus — „Šiaurės žvaigždyno“ stovykloje, vykusiame „Romuvos“ š.m. rugpjūčio 4-17 d.



Sesės skautės su vadove Rasa Saulenaite „Romuvos“ stovyklavietės 40 metų sukaktuvinėje „Šiaurės žvaigždyno“ stovykloje.

padojo stovyklos viršininkai s. M. Rusinas ir ps. Baltaduonytė-Lemon.

Po Mišių visos grupės tuoj užsiėmė.

Po pietų su stovykla atsiveikino dauguma svečių ir kai kurie pirmos savaitės vadovai ir vadovės savo pareigas perdavė kitiems. Stovyklautojų padaugejo, pasikeitė ir programa.

Antrąją savaitę buvo daugiau užsiėmimų su išskylomis ir uždaviniais, ugdančiais skautišką patyrimą. Kas vakarą gražūs vėliavų nuleidimai ir laužai su linksmomis programomis. Gerai skambėjo dainos ir šokiai.

Nė nepasijutom kaip atskubėjo rugpjūčio 17-ji ir paskutinis vėliavos nuleidimas. Skambėjo Lietuvos himnas. Perskaityti „Romuvos“

40-cio minėjimo ir stovyklos uždarymo įsakymai. Viršininkas padėjo visiems užgera elgesį ir drausmingumą, vadovams ir vadovėms už darbą ir gerai atliktus įsipareigojimus. Visų stovyklautojų vardu buvo išreikšta padėka kun. v.s. fil. A. Saulaičiui ir kun. ps. J. Žukauskui, LSS tarybos pirm. v.s. B. Banaitienei, LSS Brolijos Vyriausiam skautininkui v.s. Romui Otto, v.s. fil. dr. A. Dailydei, LSS Seserijos Vyriausiajai skautininkei v.s. fil. Ritai Penčylienei ir jos pavaduotojai v.s. Daliai Trakienei.

Supintomis skautiškai rankomis sugiedojome „Ateina naktis“ ir „Sudie, sudie“ daina atsiveikino iki kitų metų Jubiliejinės stovyklos.

v.s. F. Mockus

„SIETUVOS“ DRAUGOVĖS
2002 METŲ SUEIGOS

Spalio 19 d. — Ateitininkų namuose nuo 1-4 v.p.p.

Lapkričio 16 d. — Ateitininkų namuose nuo 1-4 v.p.p.

Gruodžio 14 d. — Ateitininkų namuose nuo 1-4 v.p.p.

ATSIĖMĖ KANDIDATŪRA

LSS Vadovybės rinkimų prezidento pirmininkas v.s.

LSS Vadovybės rinkimų prezidentas ragina visus balsavimuose dalyvaujančius brolius ir seses balsuoti ir ilgiau neatidėliojant siųsti užpildytus balsavimo lapus. Balsų skaičiavimas bus vykdomas š.m. lapkričio 9 d. Balsai bus užskaitomi gauti su ne vėlesniu negu š.m. spalio 26 d. pašto antspaudu. Pasiestenkite, kad jūsų balsai būtų vaisingi.

Čia pateikiame kandidatų sąrašus.

Kandidatai į Tarybą bendru sąrašu.

Pasirinkti tik šeši:

1. v.s. Birutė Banaitienė
2. v.s. fil. Kęstas Jecius
3. j.s. Algis Jonušas
4. v.s. Irena Markevičienė
5. v.s. fil. Kazys Matonis
6. v.s. fil. Sigitas Miknaitis
7. v.s. fil. Gintaras Placas
8. v.s. fil. Albinas Sekas
9. v.s. Rasa Statkus
10. S. Rūta Sušinskienė

Kandidatai į tarybą ASS sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

Pasirinkti tik keturis:

1. ps. fil. Vida Damijonaitytė
2. v.s. fil. Rimantas Griskelis
3. ps. fil. Auris Jarašiūnas
4. ps. fil. Vytenis Kirvelaitis

Kandidatai į tarybą Brolijos sąrašu.

SUSITIKIMAS LR AMBASADOJE VAŠINGTONE

Š. m. rugsėjo 27 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone įvyko Baltijos valstybių ambasadų ir JAV Baltijos šalių organizacijų susitikimas, kurį jau ne pirmą kartą organizuoja Bendras JAV Baltijos valstybių komitetas (JBANC).

Susitikime LR ambasada atstovavo: Kęstutis Jankauskas, Renatas Norkus, Jarek Neverovič, Latvijos ambasada — Janis Eichmanis; Estijos ambasada — Eerik Marmei, Prit Masing; Bendram Baltijos šalių komitetui (JBANC) — Vello Ederma, Henry Gaidis, Karl Altai, Simonas Girdzijskas; JAV Lietuvių Bendruomenė — Jūratė Mikšienė; JAV Baltijos fondai (USBF) — Robert Brennan. Susitikime taip pat dalyvavo Mike Mikolaitis, buvęs JAV Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas, ir Rojs Dauburs, tinklapiu „Expand NATO“ redaktorius.

Pagrindinės svarstytos temos: „Šiaurės šalių sutarties organizacijos (NATO) plėtimas“, „Artimiausi įstatymo projektai, laukiantys balsavimo JAV Atstovų Rūmuose ir Senate“, „Artėjantys rinkimai Baltijos šalyse“.

Susitikimo pradžioje nušakmėjo gera žinia, kad senatorius John Warner, ilgą laiką buvęs nepalankias NATO plėtimo priešininkas, atrodo, sušvelnino savo nuomonę ir daugiau nėra linkęs priešintis naujų narių, įskaitant Baltijos valstybes, narystei organizacijoje. Buvo prisiminta, kad, jei ir šių metų lapkričio mėnesį NATO viršūnių susitikime Prahoje gausime kvietimą tapti naujomis Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos naremis, mūsų darbai ir rūpesčiai nepasibaigs. Visų dar lauks sudėtingas ir daug pastangų reikalaujantis — sutarties patvirtinimo procesas.

Prieš trejus metus, paskutinio NATO plėtimo metu, naujomis naremis tapo Čekija, Vengrija ir Lenkija. Joms prireikė beveik dvejų metų, kol sutartis buvo patvirtinta. Už šias valstybes JAV Senate balsavo 80 senatorių. Mums sulaukus pakvietimo, tektų pasistengti kur kas rimčiau, kad gautume dar didesnę teigiamą balsų persvarą.

Kalbant apie artimiausius balsavimo Atstovų rūmuose ir Senate laukiančius įstatymo projektus, buvo paminėta Kongreso nario Shimkaus pasiūlyta rezoliucija „HCR 116“ ir atstovo Gallegly pasiūlyta rezoliucija „HR 468“. Shimkaus pristatyta rezoliucija remia Baltijos valstybių,

atitinkanti visus Šiaurės Atlanto narių sutarties organizacijos keliamus reikalavimus, naryste NATO. Tuo tarpu, Gallegly pristatyta rezoliucija išreikšta kur kas bendriau — čia remiamos Bulgarija, Estija, Latvija, Lietuva, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, kaip ir kitos, pareiškusios norą bei visus NATO reikalavimus atitinkančios kandidatės. Minėtų rezoliucijų balsavimas Atstovų rūmuose planuojamas 2002 metų spalio mėnesio pirmoje pusėje.

Pasikeičiant informacija apie Baltijos valstybėse besimčius rinkimus, buvo paminėta, kad artimiausiu metu rinkimai laukiami Lietuvoje — į valstybės vadovo postą. Rinkimų data numatyta gruodžio 22 dieną, jei prireiks, antrasis rinkimų ratas planuojamas sausio 5 dieną. Bendro JAV Baltijos šalių komiteto atstovai priminė, kad 2003 metų kovo 6-8 d. organizuoja konferenciją, taip pat buvo pabrėžta, kad kaip tik tuo metu Estijoje planuojami rinkimai į Seimą.

Kalbant apie tolimesnę ateitį ir darant prielaidą, kad NATO bus plečiama, šiek tiek apsisotė ties laukiamu sutarties ratifikavimo procesu. Susitikimo dalyviai gyveno klausimą — kaip vyks pakvietimai: kiekvienai valstybei individualiai ar „Regatos“ principu? Buvo padaryta išvada, kad greičiausiai pakvietimai bus įteikti kiekvienai valstybei individualiai, tuo tarpu, patvirtinant sutartis — bal-

savimas vyks kaip už visą grupę. Susitikimo dalyviai vieningai sutiko, kad sutarties tvirtinimo procesui svarbų vaidmenį vaidins ne vien valstybių karinis pasiruošimas ar ekonominiai pozymiai, bet greičiau socialiniai pozymiai, kaip Holokausto aukų gerbimas, kova su korupcija ir pan.

Kalbant apie Vilniaus sutarties šalių dešimtuką, pastebėta, kad rumunai siūlo naują projektą, kuris remtų Vilniaus sutarties valstybių bendradarbiavimą ir jo pakvietimų į NATO įteikimo. Šio projekto dėka bendrom pastangom galima būtų palengvinti tvirtinimo procesą bei padėti naujoms, pasiryžusioms valstybėms įsijungti į Šiaurės šalių organizaciją.

Daugeliui susidarys įspūdis, kad daugiausia susitikime buvo kalbama ir diskutuojama apie sutarties patvirtinimo procesą. Gali atrodyti, kad galbūt dar per anksti šnekti apie šį procesą, nesu laukus pakvietimų. Tuoj į galvą peršasi lietuviška patarlė: „Neperšokus griovio, nesakyk op“. Tačiau gal tai nėra suolis, kuriam nebuvo tinkamai ir deramai pasiruošta, greičiau žvilgsnis į ateitį, nes mūsų pastangos ir darbai neapsistos ties lapkričio mėnesį Prahoje vykiančiu NATO narių pareigūnų susitikimu.

Parengė:
Jūratė Mikšienė
JAV LB įstaigos stažuotoja



Lietuvos Respublikos ambasada Washington, D.C.



LR ambasadorius JAV-se Vygaudas Ušackas (kairėje) su Lansing, MI, miesto meru David Hollister tariaisi dėl Lietuvos ir Michigano miestų „seserystės“.

JAV ATSTOVŲ RŪMAI PAREMIA BALTIJOS VALSTYBES

Spalio 7 dieną JAV Atstovų rūmai priėmė dvi rezoliucijas, patvirtinančias JAV paramą, Baltijos valstybėms siekiant NATO narystės — „HCR 116“, — įneštą atstovo John Shimkus (Rep. Illinois) ir Dennis Kucinich (Dem. Ohio). „Jų priėmimas (į NATO) pastūmes NATO tikslą skatinti laisvę, taiką ir Europos žemyno pastovumą“, pasakė John Shimkus. Savo pareikšime Atstovų rūmuose John Shimkus pastebėjo: „Baltijos valstybės turi stiprias demokratines vertybes, laisvos rinkos ekonomines sistemas ir pavyzdinę pagarbą žmogaus teisėms“. Toliau jis aiškino, kad įnešė šią rezoliuciją, „...kadangi labai svarbu, kad Atstovų rūmai parodytų NATO vadovams, dar prieš viršūnių susitikimą, kad Jungtinės Valstijos stipriai remia Baltijos valstybių kandidatūrą“.

„HCR 116“ buvo priimta svaria balsų dauguma. Už rezoliucijos priėmimą kalbėjo atstovai Elton Gallegly (Rep. California), Dennis Kucinich (Dem. Ohio), Christopher Smith (Rep. New Jersey), Lee Terry (Rep. Nebraska), Diane Watson (Dem. California) ir John Shimkus (Rep. Illinois). Atstovas Gallegly pasakė, kad „Visuotinis politinis, ekonominis ir socialinis persitvarkymas, kurį jos (Baltijos valstybės) turėjo pereiti, besiruošdamos NATO ir Europos Sąjungos narystei, yra tikrai įspūdingas ir jų pasiekimai turėtų būti pripažinti, pakviečiant jas įstoti į sąjungą“. Jis taip pat pabrėžė, kad „HCR 116“ papildė „HR 468“.

Įnešdamas „HR 468“, atstovas Elton Gallegly, Atstovų rūmų pakomisijos Europos reikalams pirmininkas, užtikrino, kad tolimesnis NATO plėptimas sutvirtins pastovumą Europoje, prisidės

prie sąjungos saugumo ir todėl yra tinkamas bei sveikintinas. Visos septynios kandidatės valstybės, įskaitant Estiją, Latviją ir Lietuvą, „...patenkinausiai pasiekė narystės akcijos plane iškeltus reikalavimus, pozityviu įnašu prisidėdamos prie NATO ir turėdamos Prahos viršūnių susitikime pakviestos įsijungti į sąjungą“.

Už „HR 468“ balsavo 358 atstovai, prieš — 9, vienas susilaikė. Rezoliuciją pateikė 20 atstovų. Iš jų Doug Bereuter (Rep. Nebraska), Christopher Cox (Rep. California) ir Tom Lantos (Dem. California) buvo originalūs pateikėjai.

Amerikos Baltų laisvės lygos pirmininkas Valdis Pavlovskis, pabrėžė „Šiandien puiki diena baltams“ ir padėkojo atstovams Shimkus, Kucinich, Gallegly, Tarptautinių ryšių komiteto pirmininkui Henry J. Hyde (Rep. Illinois), to komiteto vyresniajam mažumos nariui Lantos, visiems kalbėjusiems už rezoliucijas, abiejų rezoliucijų pateikėjams ir už jas balsavusiems. Jis taip pat padėkojo visiems kvietėjams patenkinti, viską krūvon sudėjus, bent jau tūkstantine pensininko kišenei tikrai pratuštėtų. Ir tik šesiu savaikių laikotarpiu. Gal dar nebūtų taip blogai, jeigu su šiom šešiom savaitėmis didelis kultūrinis subrudimas pasibaigtų, bet, aišku, po jo bus kitos tokios pat savaitės, kitos ir dar kitos, iki pavasario. Kiek pensininkų, taip pensininkų, nes daugiausia jie tuos renginius lanko, motyvi tokią sąsta pakelti, nors ir labai svariems kultūriniais reikalams aukojantis? Tarkim, net nepaisydami savo pažengusio amžiaus ir atitinkamai su juo susiplakusios sveikatos? Gerbiamieji, aš pasiduočiau iš karto ir čia pat, ir viešai prisipažįstu: pykit.

Dar kartą ačiū visiems, prisidėjusiems prie šių rezoliucijų pravedimo.

Valdis Pavlovskis
Amerikos Baltų laisvės lygos pirmininkas

DRAUGAS, 2002 m. spalio 16 d., trečiadienis

3

Bronius Nainys

Ar galima mažiau renginių?

JAV LB Lemonto apylinkės Pasaulio lietuvių centre praėjusį sekmadienį ruoštiems pietums buvo padengta ir gražiai papuosta daugiau kaip 20 stalų. Rengėjai laukė bent 200 svečių. Skanūs, žinomos geros šeimininkės Aldonos Šoliūnienės gaminti, pietus valgė vos šimtinė. Nuostolis, sako jų ruošėjai. Patrauklios, išpuodingos ir ypač retos iš Lietuvos atgabentos gintaro parodos atidaryme PLC Dailės muziejuje nepriskaiciavau nei šimtinės. Dar mažiau jų susirinko, pabendrauti su Lietuvos prezidento žmona Alma Adamkiente. Į „Žaltvykslės“ teatro „Trijų mylimųjų“ spektaklį atėjo tik 160 žiūrovų. Renginių organizatoriai susirūpinę. Spaudoje juos aprašantieji tą rūpestį vis dar sten-gėsi paslėpti, dalyvių skaičius padidina, kartais net padvigubina, bet tokios ylos maišė nepaslepėsi. Be to, kam taip save apgaudinėti? Ar ne geriau paieškoti tokios mūsų bėdos priežasčių ir bandyti padėti taisyti. Klausimas liktų tik — kaip?

Rudens veiklos sezonui prasidėjus, papilnėjo ir mano pašto dėžutė. Vokais, kuriuose pranešimai — pakvietimai ir įvairūs renginius. Dėjų į vieną krūvą. Per mėnesį prisirinko 14: pusryčiai, pietūs, pokyliai, minėjimai, sukaiktis, susitikimai, pagerbimai, parodos, koncertai, aukos. Nežinau — daug, ar ne? Beje, čia neskaiciuoju dar paraginimų apsimokėti spaudos prenumeras. Tarp kvietimų į renginius yra trys, kurių lankymas man ir žmonai kainuotų 700 dol.

Nors kiti ne tokie brangūs, bet visiems kvietėjams patenkinti, viską krūvon sudėjus, bent jau tūkstantine pensininko kišenei tikrai pratuštėtų. Ir tik šesiu savaikių laikotarpiu. Gal dar nebūtų taip blogai, jeigu su šiom šešiom savaitėmis didelis kultūrinis subrudimas pasibaigtų, bet, aišku, po jo bus kitos tokios pat savaitės, kitos ir dar kitos, iki pavasario. Kiek pensininkų, taip pensininkų, nes daugiausia jie tuos renginius lanko, motyvi tokią sąsta pakelti, nors ir labai svariems kultūriniais reikalams aukojantis? Tarkim, net nepaisydami savo pažengusio amžiaus ir atitinkamai su juo susiplakusios sveikatos? Gerbiamieji, aš pasiduočiau iš karto ir čia pat, ir viešai prisipažįstu: pykit.

keikit, ką norit sakykit — ne vienas iš tų keturiolikos eina į krepšį. Ir kazin, ar aš vienas toks?

Bet ar toks sprendimas reikalus pataiso? Kol kas visgi — ne. Tokia mūsų gyvenimo eiga tęsiasi jau daug metų. Ir tik retas renginių organizatorius, ir tik labai išimtiniais atvejais, nesiskundžia lankytojų stoka. Kiekvienas pripažįsta: per daug renginių, per mažai juos lankančių žmonių. Tačiau kol kas nė vienas nesiėmė užmojo renginių skaičių mažinti. Žinoma, renginiai — ne vienodi, jie — įvairių paskirčių. Mūsų pačių ar Lietuvos meno vienetų, solistų koncertai, operos pastatymai, dailininkų parodos — jie būtini. Būtinai ir su lietuviškos išlaikymo susiję švietimo bei mažesnes apimties kultūriniai renginiai. Tačiau daug jų ruošiami tik kuriam nors reikalui pinigų uždirbti. Tarp jų yra ir ne taip labai būtinų, be kurių niekas nenukentėtų. Yra ir verslininkų ruošiamų, skirtų asmeniškai kišenei papildyti, kurie visuomenei nieko gero neduoda. Taigi kai kurių renginių atsisakyti galime.

Tad ar vieną kartą nereikėtų mums susiprasti ir tokia galimybė pasinaudoti? O jeigu nenorim, tai bent pa-keiskim laikyseną. Žinoma, niekas niekam neuždurs renginių organizuoti. Ir taip daryti nereikia. Tačiau tegul ir patys organizatoriai suvokia, kad tokias pačias teises turi ir lankytojas. Jis irgi gali pasirinkti, kuriuos renginius lankyti. Šalia to, organizatoriai taip pat turi žinoti, kad lankytoja reikia ir atitinkamai nuteikti: ir prieš renginį, ir patenkinti į renginį atvykusį. Renginio tikslas — gera programa, tvarkinga organizacija ir įėjimo mokestis yra būtinas, ir pagrindinis derinys lankytojų traukai. Tačiau daugiausia lemia jo išgarsinimas. Geras pardavėjas parduoda bet ką, sako amerikiečiai verslininkai. Tokių „pardavėjų“ turi ieškoti ir renginių organizatoriai. Tai yra įrodė ir vienas lietuvis verslininkas. Tačiau daugumas mūsų renginių organizatorių tų įgūdžių dar neturi. Neprikviesi svečių nė į skaniausius pietus tik porą žinučių apie juos „Drauge“ paskelbęs. Ypač kai tų renginių per daug ir, gaudant lankytojus, organizatoriams reikia tarp savęs varžytis.

pasaulio kontinentus išsisklaidžiusios tautos“. Kard. V. Sladkevičius tarė: „Visos tautos vardu galio pareikšti: šventasis Tėve, Jūsų laukiamo ir kviečiame mus aplankyti kaip savo vaikus“.

1993 m. rugsėjo 4 d. popiežius Jonas Paulius II Vilniaus oro uoste pabučiaęs Lietuvos žemę, buvo sutiktas Lietuvos prezidento A. Brazausko, kardinolo, vyskupo, valdžios ir spaudos atstovų. Rytąs dieną šv. Tėvas pasakė kalbą Vingio parke. Rugsėjo 6 d. 120.000 kauniečių popiežiaus laukė Nemuno ir Neries santakoje. Tūkstantiniam chorui griausmingai užgiedojus „Ecce sacerdos magnus“, žmonės ovacijomis pasitiko popiežių, aukštus užsienio ir vietinius dvasininkus.

Kitą dieną šv. Tėvas aukojė Mišias Kryžių kalne, kur buvo susirinkę per 100.000 maldininkų. Pamoksle akcentavo kryžiaus paslaptį, prisiminė Sibiro tremtyje žuvusius. Popiežiui Kryžiaus kalnas

paliko neišdildomą įspūdį.

Rugsėjo 8 d. popiežiaus vizitas Lietuvoje baigėsi Vilniaus oro uoste. Popiežius, lydimas prezidento Algirdo Brazausko, eina pro garbės rikiuotę, nusilenkia vėliavoms. Prezidentas visos lietuvių tautos vardu padėkojo popiežiui už vizitą, ypatingą dėmesį parodytą Lietuvai, išreikšdamas viltį, kad šis apsilankymas turės didelę įtaką valstybės demokratizavimo procesui.

Užlipęs „Alitalia“ lėktuvu laiptais, šv. Tėvas, dar kartą atsisagręžęs į mus, palaimino, pagarbiai nusilenkė. Lėktuvą, išsibėgęs pakilo ir pranyko tolumoje.

Kiekvienas katalikų dvasininkas, sulaukęs 75-rių metų amžiaus, pasitraukia iš aktyvios veiklos. Kard. V. Sladkevičius taip pat įteikė atsistatydinimo raštą. Jo apsisprendimą didžia dalimi nulėmė sveikatos būklė. Teko gydytis Kauno ir Romos ligoninėse.

Bus daugiau

KARDINOLO VINCENTO SLADKEVIČIAUS LAIKAS IR ASMENYBĖ

VLADAS BARIUS

Nr.4

— Nelaukti religijų reikalų tarybos sutikimo, primant kandidatus į seminariją, drausti vaikų katekizaciją, nepalaujant reikalauti, kad tikintiesiems būtų grąžinta Vilniaus katedra, sugrąžinta išprofanuota Klaipėdos bažnyčia, grąžinta laisvė religinei spaudai. Valstybė tenesijaučia mums duodanti dovana, numedama koki trupinį, o po to visam pasauliui apie tai skelbianti. Mes reikalaujame, kad Bažnyčia galėtų egzistuoti kaip savarankiška besitvarkanti institucija, be komandinio ateistų diktato. Tų pačių metų spalio 23 d. buvo grąžinta Vilniaus katedra. Mus pasitikęs Romualdas Budrys tarė: „Džiaugiuosi, galedamas

šią šventovę atiduoti teisiems jos šeimininkams“. Padėkojau. Apsikabinome.

Prie katedros durų buvo aukojamos šv. Mišios. Vincentas Sladkevičius savo pamoksle kalbėjo: „Lietuvių tauta yra gyva tauta! Ji nori būti savarankiška, nepriklausoma, niekieno batų nemindžiojama tauta! Mes gi mokėmės laukti, mokėmės būti kantrūs, mokėmės vienas kitam kulių nemindžioti. Nestumdykite, neįžeidinkite. Ateis rudenį pasėtam pasikeitimo žemei niui pavasaris, vasara ir atneš pasikeitimo derlių mūsų tautai. Kantriai laukime. Laukimas — tai ne stagnacija — tai augimas. Sujunge laukimą su augimu, tada tapsime didi tauta, verta būti ne tik gyva,

bet ir nepriklausoma, savarankiška tauta. To mes visi trokštame“.

1989 m. po daugelio metų Lietuva iškilingai minėjo Vasario 16-sios šventę. Žmonės, tautos ir valstybės nuo senų laikų brangina laisvę ir ant jos aukuro suklojo didžiausias aukas, — tą rytą į kauliečius prabilo kard. V. Sladkevičius, perduodamas popiežiaus Jono Pauliaus II sveikinimus Lietuvai ir jos tikintiesiems. Arkikatedroje skambėjo giesmės, tautinės melodijos, Lietuvos himnas. Iš arkikatedros minios pasuko į Vieniybės aikštę atstatytą Laisvės statulą, kurią pašventino kardinolas.

1990-ųjų žiemą pergale į Aukščiausiąją Tarybą pasiekė Sąjūdis. Išaušo istorinė kovo 11-ji. „Katalikų Bažnyčia, išreikšdama didžiosios mūsų tautos dalies nuotaukas, šian dien vienijasi su visais, kurie džiaugiasi Lietuvos valstybės atkūrimu“, rašoma kardinolo telegramoje. Po kelių dienų

kardinolas, sveikindamas Aukščiausiosios Tarybos pirmininką Vytautą Landsbergį, išreiškė viltį, kad artimiausiu laiku bus atkurti diplomatiniai santykiai su Vatikanu ir šv. Tėvas galės aplankyti nepriklausomą Lietuvą.

Šventinės akimirkas nusinėšė stojusi rūsti kasdienybė — kunkuliavo politiniai vandenys. Dvi skirtingos prigimtės asmenybės: Vytautas Landsbergis ir Algirdas Brazauskas. Kardinolas abu žinojo ir gerbė.

1990 m. rugpjūčio 20 d. kardinolas šventė savo gyvenimo 70-tį. Kaip brangią gimtadienio dovana, kard. V. Sladkevičius priėmė netikėtą dviejų, priešingose stovyklose buvusių, politikų vizitą. V. Landsbergis ir A. Brazauskas aplankė kartu ir įteikė jam bendrą dovana. „Apkabinau juos ir abiejų galvas suglaudžiau. Kaip būtų gera, kad judviejų abiejų dvasios būtų suvienytos“, — pasakiau garbingiems svečiams.

Tų pačių metų vasarą

Laiškai, nuomonės, komentarai

KUR LIETUVOS ISTORIJA ANGLŲ KALBA?

Tarpukario nepriklausomybės (1918-1940) laikotarpis buvo nepaprastai reikšmingas Lietuvai, nes atbūdino tautą ir išvedė, bent laikinai, iš priklausomybės Sovietų Sąjungai. Per tą laiką lietuvių tauta sustiprino savo tautinę sąmonę, be kurios nebūtų buvę 1990 kovo 11-os. Tie įvykiai plačiai aprašyti lietuvių grožinėje ir istorinėje literatūroje. Sakytum, daug rašyta ir rusų kalba, bet ten jau pagal kitas „operos partitūras ir libretą“. Tačiau visame 20 amžiaus šurmulyje tas laikotarpis lyg ir pradingo iš Vakarų pasaulio sąmonės. Vakariečiai skaito anglų kalba rusų veikalus apie mus ir tampa dezinformuoti — galvoja, kad mes — Sovietų Sąjungą įstojome linksmai dainuodami.

Praceitę rugsejo mėnesį Austrijos karo atasė Lietuvai, brigados generolas R. V., iškilmingai įteikė dovaną Lietuvos karo akademijai Vilniuje — gerų knygų ir prenumeratų įvairių karinių žurnalų vokietų kalba. Mes jas maloniai priėmėme ir mandagiai jo paklausėme, kaip galėtume atsikvėpti. Jis visai paprastai mums atsakė: „Norėčiau pasiskaityti Lietuvos istoriją, ypač 1918-1940 m. laikotarpio, kada jūs buvote nepriklausomi“, tarp dviejų pasaulinių karų. Norėčiau pasiskaityti vokietų arba anglų kalba, nes Austrijoje apie tai nėra nieko“. Mes atsakėme, kad pasistengsime ką nors jam surasti iki kito jo vizito, kuris bus 2002 spalio 28 d. Atrodė, kad tai ne problema. Tuojau paskambinom į Mažvydo biblioteką, į

universitetus, į knygynus ir net kai kuriems mūsų garbiems intelektualams. Netrukus ant mano stalo atsirado keletas įvairaus svorio ir storio knygų apie Lietuvos istoriją, ypač parašytų sovietmečiu, ar tuojau po jo, ir net anglų kalba. Jas pavarčiau, mano plaukai atsistojo ant galvos.

Taigi ten aprašyta, kaip mus išlaisvino Raudonoji armija nuo buržuazinės valdžios ir kaip to siekė Lietuvos liaudis nuo pat 1918 metų. Vienu žodžiu, aprašyta kaip džiaugsmingai mes puolėme į sovietų glėbį ir balsavom už grįžimą į placią tarybinę „Tėvynę“. Nieko kito Lietuvoje negalėjau rasti iki šiolei anglų ar vokietų kalba. Nesakau, kad nėra, bet nežinau, kur galėtų būti. Turiu prisipažinti radau vieną mažytę knygelę anglų kalba, „An Outline of Lithuanian History“, autorius Stasys Samalavičius, Vilnius, leidykla Diemedis, 1995, ISBN 9986-017-9, kurioje yra skirsnis „The years of independence and dependence“, apie 6 puslapiai skirti to laikotarpio įvykiams. Taigi galėsiu minimaliai išpildyti mūsų svečio iš Austrijos norą žinoti apie mūsų nepriklausomybę, ko kiti buvo tais laikais ir kurią mes vėl atstatėme. Gaila, kad patenkiname Austrijos karininką tik labai ribotai. Žinoma, daug knygų tame laikotarpyje buvo parašyta rusų kalba, kurios dūmų „Dūmos“ nariai godžiai traukia Maskvoje ir tvirtai tiki tuo, ką skaito, nes nieko kito neturi. Tas pats ir kitose angliška

kalbančiose šalyse — ten yra dar daug sovietmečio literatūros, kurią skaitydami užsieniečiai negali atskirti pelus nuo grūdų. Nieko nėra bibliotekų ir knygynų lentynose kas atsvertų šią propagandą, nors yra šiek tiek poezijos ir kitos literatūros.

Aš pats atsimeinu, kada tarnaudamas JAV Karo aviacijoje, užėdauvau į kurios nors bazės biblioteką ir rasdavau anglų kalba rašytą knygą „The Baltic Riddle“ (Baltijos mįslė), autorius Meiksins, latvis. Ten jis visai iškreiptai teisingo Baltijos valstybių prijungimą prie Tarybų Sąjungos. Tas tada mane įsūtino ir aš parašiau protestą JAV Karo aviacijos generaliniam inspektoriui, teigdamas, kad tai sovietų piktybinė propaganda tyčiniam klaidinimui amerikiečių kariškių bendruomenės, argumentuodamas JAV Kongrese esančiais dokumentais apie tai kas iš tikrųjų dėjosi Baltijos valstybėse. Džiaugiuosi, kad ta knyga iš kariškių bibliotekų pradingo, vildamasis, kad tai buvo mano pastangų dėka.

Man kyla klausimas, dėl ko mes tokie nerangūs ir neaprašome mums svarbių įvykių vakarietiškomis kalbomis, kada patys sau rašome apšiai, negalėdami energijos ir diskutuoti iki pedantiškų smulkmenų tarpukario nepriklausomybės laikotarpio bei tos nepriklausomybės atstatymą 1990 kovo 11 d. Užsieniečiams kyla klausimas: ką mes atstatėme? Mes jiems negalime tiksliai atsakyti literatūrinio lygmeniu. Atsako už mus kiti, mums nepalankūs žmonės. Mes pralaimėme intelektualinę ir informacinę kovą, tačiau pykstame, kad apie mus mažai kas žino ir vadiname neišsilavinusiais istorijoje ir geografinėje, kurie galvoja, kad mes savanoriškai prisijungėme prie

Tarybų Sąjungos 1940 metais. Dar net piktinames, kad apie mus kas nors rašo ar kalba — (atsimenate, Mel Gibsoną ir jo aštriadantius lietuvių, arba tą kitą... kuris rašė, kad Vilniaus gatvėse šaudė iš automobilių). Taigi, gerbiamieji, gal aš klystu ir gal jūsų lentynose užjūryje lūžta nuo knygų apie Lietuvos nepriklausomą gyvenimą anglų ir vokietų, net ir prancūzų kalbomis. Jeigu taip yra, tada galėsite mane išburti ir įrodydami savo pranašumą bei teisumą, jei atsiųstumėte man greitai paštu bent vieną tokią knygą (adresas: Lietuvos Karo akademija, Silo 5A, LT-2055 Vilnius, Lietuva-Lithuania). Aš tada įteiksiu ją mūsų garbiui svečiui spalio 28 dieną, o jūs turėsite didžiulį malonumą vadinti mane klystančiu žmogumi.

Manau, kad jau artėja paskutinis skambutis, kada dar galima ką nors padaryti, kad kas nors liktų užsienio bibliotekose ir knygynuose apie nepriklausomą Lietuvos istoriją „tarpukario“ metais, nes atrodo, kad paskutinė karta, kuri dar atsimena tuo laikus, pamažu grįžta į Anapilį.

Dr. Algirdas V. Kanauka
Vilnius

KEISKIME VALGIO PAVADINIMĄ

Man kilo mintis „Draugo“ skaitytojams pasiūlyti naują žodį — pakaitalą žodžiui „sumuštinis“. Manau, kad žodis „sumuštinis“ netinka daiktui, kuriam jis yra vartojamas. Kas čia ką sumušė. Be to, sumuštiniai dažnai yra daromi nesuvalgioti, o iš vienos duonos rieks, kitaip sakant, atviri.

Vieton žodžio „sumuštinis“ siūlau žodį „riektainis“. Šis žodis kyla iš žodžių „riektė, riekti“ ir daug geriau



Susitikusios Mizgirių muziejaus gintaro parodos atidaryme šio mėnesio 5 d. Lietuvių dailės muziejuje Lemonte. Iš kairės: JAV LB Kultūros tarybos pirm. ir parodos ruošėja Marija Remienė, žurn. Zuzana Juškevičienė, Jūratė Variakojienė ir Virginija Mizgiriene.

tinka minimam patiekalui, nes riektainis susideda iš riekių ir riekiučių — duonos, kumpio, dešros, agurkų, ridikėlių kt. Jau turime tokius žodžius kaip riestainis, sviestainis, saldainis, javainis/javainiai ir daugiau.

Taigi, vietoj žodžio „sumuštinis“ (arba vokiško „butterbrod“) vartokime skambų ir tinkamą žodį „riektainis“.

Vytautas Jonaitis

Grand Rapids, MI

TIKRAI ĮVERTINAME

Kreipiamės į jus, norėdami padėkoti už gaunamą pagalbą. Kelis metus iš eilės organizacijos „Saulutė“ dėka mūsų psichikos sveikatos centro pacientai gauna labdarą — drabužių, avalynės, kitų daiktų. Gaunami daiktai tampa didele parama žmonėms, kurie pragyvena tik iš nedidelės invalidumo pensijos ir drabužių negali nusipirkti netgi padėvėtų daiktų paruošėse.

Drabužius visuomet gauname gražiai, tvarkingai supakuotus. Ypač malonu, kad į dėzes įdėta įvairių mielių smulkmenų — papuošaliukų, atvirukų, saldainių. Paskutinį sykį išpakavę dėzes radome įdėtus indus ir specialų tepalą jų valymui.

Gauti daiktai ne tik paremia materialiai, bet ir parodo rūpestį ir šilumą, kurią stengiasi perduoti mums „Saulutės“ žmonės, kurie renka, pakuoja ir siunčia dideles labdaros dėzes.

Psichikos sveikatos centro pacientai, paėmę daiktus, prašo padėkoti siuntėjams, todėl jų vardu nuoširdžiai dekojame Ramintai Marcher- taitis ir visiems žmonėms, kurie atiduoda savo daiktus, juos tvarko, pakuoja į dėzes ir rūpinasi jų patekimu į Lietuvą. Ačiū ir sėkmės jiems visiems.

Vilniaus Centro
poliklinikos Psichikos
sveikatos centro darbuotojai

KODĖL LIETUVA YRA PASKUTINĖJE VIETOJE

Kodėl viena iš didžiausių Baltijos valstybių Lietuva yra labiausiai atsilikusi? Mažesnės valstybės Latvija ir Estija daugiau progresuoja visose srityse. Tuo pačiu jų ir autoritetas užsienio valstybių tarpe yra didesnis. Mažiausios senatvės pensijos Baltijos valstybėse yra Lietuvoje. Latvijoje senatvės pensija yra 95 JAV doleriai mėnesiui, Estijoje — 90 dolerių, o Lietuvoje tik 80 dolerių.

Nenuostabu, kad Lietuvos pensininkams negalima padidinti pensijų, nes Lietuvos Konstitucinio Teismo sprendimu stengiamasi kuo skubiau pradėti mokėti valstybines pensijas „buvusiems genocido vykdytojams bei sovietinių politinių struktūrų darbuotojams“.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA



ŠEIMININKŲ KERTELĖ

Paruošia Adelė

PYRAGAS SU „JELLO“

1 dėžutė (3 uncijos) apelsinų-ananasų želatinos (orange-pineapple jello)

1 skardinukė (11 uncijų) mandarinų skiltelių

1 dėžutė (17 ir 1/2 uncijų) „Thank you“ bendrovės vanilijos pudingo (jis jau paruoštas ir tinkamas vartoti tiesiai iš dėžutės)

1 skardinukė (8 ir 1/2 uncijų dydžio) sutrintų ananasų (crushed pineapple)

1 dėžutė (8 uncijos) sušaldyto „Cool Whip“ — atšaldyto iki kambario temperatūros

1 ir 1/2 arba 2 pakeliai sausainėlių (ladyfingers)

Nusunkinti mandarinus. Į sultis įpilti tiek vandens, kad susidarytų 1 puodelukas. Įkaitinti tas sultis iki virimo, supilti apelsinų-ananasų želatiną ir maišyti, kad visiškai ištirptų. Kai želatina atvės, padėti į šaldytuvą ir palaikyti, kol pradės stingti — maždaug iki kiaušinio baltymo tirštumo. Įmaišyti vanilijos pudingą, sudėti mandarinus ir nusunkintą ananasą. Atsargiai įmaišyti „Cool Whip“.

Nuimamais šonais torto kepmo indo kraštus ir dugną iškloti sausainėliais (ladyfingers), supilti paruoštą mišinį ir palaikyti šaldytuve bent 3 valandas arba per naktį, kad visiškai sustingtų. Nuimti indo šonus, o pyragą papuošti apelsinų arba mandarinų skiltelemis bei šviežiomis uogomis.



MIELINIAI BLYNAI

2 ir 1/4 puod. miltų
3 šaukštai cukraus

1 pakelis greito kilimo mielių (džiuvintų)

1/2 šaukštelio druskos
1 ir 3/4 puod. pieno (2 proc. riebumo)

1/4 puod. sviesto ar margarino

1 kiaušinis

Dubenyje sumaišyti 3/4 puod. miltų, cukrų, druską ir neįstirpintus mieles. Pakaitinti pieną ir sviestą, kol sviestas ištirps ir pienas bus karštas. Pamažu supilti į miltų mišinį. Plakti elektriniu plaktuvu apie 2 minutes. Įdėti kiaušinį ir 1 puod. miltų, paplakti dar apie 2 minutes. Įmaišyti likusius miltus. Uždengti ir leisti pakilti apie 45 min., kol tešla padvigubės.

Pakilusią tešlą vėl sumaišyti ir kepti blynus truputį pariebaluotoje keptuvėje, kol iškeps. Pateikti į stalą su uogiene ar kitais priedais. Likusius galima palaikyti šaldytuve kitai dienai.

PICA

Tešla
3 arba 3 ir 1/2 puod. miltų
1 pakelis džiovintų, greito kilimo mielių

1 šaukštelis druskos
1 puod. labai šilto vandens

2 šaukštai alyvuogių aliejaus

Dubenyje sumaišyti 1 puod. miltų su druska ir neįstirpintomis mielemis. Supilti vandenį ir aliejų. Elektriniu plaktuvu plakti 2 min.

Įmaišyti tiek miltų, kad pasidarytų minkšta tešla. Paminkyti ant pamiltuoto paviršiaus, kol pasidarys lygi ir tasi. Uždengti ir leisti pakilti 10 min.

Tešlą iškočioti iki vienodu storio, kad pasidarytų maždaug 14 colių skersmens apskritimas. Uždėti ant truputį paalyvuotos picai kepti apvalios skardos, viršų šaldyti šakute ir leisti pastovėti apie 10 min.

Įkaitintoje iki 400 laipsnių F orkaitėje tešlą pakepti 5 minutes. Išimti iš orkaitės ir ant picos viršaus išdėstyti įvairius prieskonius. Po to 400 laipsnių F orkaitėje kepti dar 20 minučių, arba kol apačia gražiai paruduos. Pateikti šilta.

Picos viršus

1. Pirkta arba savo pasidarytas pomidorų padažas (pizza sauce), galima vartoti ir „barbecue sauce“, ir 1 puod. miltų, paplakti dar apie 2 minutes. Įmaišyti likusius miltus. Uždengti ir leisti pakilti apie 45 min., kol tešla padvigubės.

2. Sūriai: mozzarella, Cheddar, Swiss, Monterey

Jack, Parmesan, Feta arba toki, kuris labiausiai patinka (pasirinkimas kone neribotas).

2. Mėsa: pepperoni, salami, kumpis, pakepinti lašiniai arba dešra, rūkytas kalakutas, viščiukas (keptas arba virtas) ir pan. Taip pat galima dėti krevetes, „anchovies“ ar kuriuos kitus jūros gyvius.

Daržovės: pomidorai, žalieji (ar kitos spalvos) pipirai, cukinijos, svogūnai, grybai, alyvuogės, brokoliai, aštrijai — jalapeno — pipirai, net morkos ir kt.

Prieskoniai: česnakų milteliai, bazilikas, oreganas, ciobreliai, šviežios petražolės, raudonieji (aštrijai) pipirai, rozmarinas (rosemary) ir pan.

Pastaba: kad picos tešla nepasidarytų ištįsusi, žalias daržoves reikia supjaustyti labai plonai ir per daug jomis neapkrauti picą. Taip pat galima pasinaudoti apvirtomis ir nusunktomis daržovėmis.

Užuot vienos didelės picos iš šios tešlos galima padaryti individualius apskritimus ir jų viršų padengti produktais, kuriuos valgytojai patys pasirenka. Tai sveika, be chemikalų ir kenksmingų riebalų pica, tinkanti ypač vėsiomis dienomis, kai kepašios mielės tešlos ir prieskonių kvapas maloniai pripildo namus ir suteikia jiems jaukumą.

Atsiunte Ina F.

PERSIKŲ SKANUMYNAS
1 skardinė (16 uncijų) pjaustytų, sumazinto saldu- mo (lite) persikų

2 pakeliai (po 3 uncijas kiekvienas) persikų arba abrikosų želatinos

1/2 puod. cukraus (nebūtina, nes persikai ir želatina

paprastai turi nemažai cukraus)

2 puod. verdančio vandens
1 šaukštelis migdolų (almond) prieskonių

1 dėžutė (8 uncijos) šaldyto „Cool Whip“ — atšaldusio kalakutas, viščiukas (keptas arba virtas) ir pan. Taip pat galima dėti krevetes, „anchovies“ ar kuriuos kitus jūros gyvius.

Daržovės: pomidorai, žalieji (ar kitos spalvos) pipirai, cukinijos, svogūnai, grybai, alyvuogės, brokoliai, aštrijai — jalapeno — pipirai, net morkos ir kt.

Prieskoniai: česnakų milteliai, bazilikas, oreganas, ciobreliai, šviežios petražolės, raudonieji (aštrijai) pipirai, rozmarinas (rosemary) ir pan.

Pastaba: kad picos tešla nepasidarytų ištįsusi, žalias daržoves reikia supjaustyti labai plonai ir per daug jomis neapkrauti picą. Taip pat galima pasinaudoti apvirtomis ir nusunktomis daržovėmis.

Užuot vienos didelės picos iš šios tešlos galima padaryti individualius apskritimus ir jų viršų padengti produktais, kuriuos valgytojai patys pasirenka. Tai sveika, be chemikalų ir kenksmingų riebalų pica, tinkanti ypač vėsiomis dienomis, kai kepašios mielės tešlos ir prieskonių kvapas maloniai pripildo namus ir suteikia jiems jaukumą.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

paprastai turi nemažai cukraus)

2 puod. verdančio vandens
1 šaukštelis migdolų (almond) prieskonių

1 dėžutė (8 uncijos) šaldyto „Cool Whip“ — atšaldusio kalakutas, viščiukas (keptas arba virtas) ir pan. Taip pat galima dėti krevetes, „anchovies“ ar kuriuos kitus jūros gyvius.

Daržovės: pomidorai, žalieji (ar kitos spalvos) pipirai, cukinijos, svogūnai, grybai, alyvuogės, brokoliai, aštrijai — jalapeno — pipirai, net morkos ir kt.

Prieskoniai: česnakų milteliai, bazilikas, oreganas, ciobreliai, šviežios petražolės, raudonieji (aštrijai) pipirai, rozmarinas (rosemary) ir pan.

Pastaba: kad picos tešla nepasidarytų ištįsusi, žalias daržoves reikia supjaustyti labai plonai ir per daug jomis neapkrauti picą. Taip pat galima pasinaudoti apvirtomis ir nusunktomis daržovėmis.

Užuot vienos didelės picos iš šios tešlos galima padaryti individualius apskritimus ir jų viršų padengti produktais, kuriuos valgytojai patys pasirenka. Tai sveika, be chemikalų ir kenksmingų riebalų pica, tinkanti ypač vėsiomis dienomis, kai kepašios mielės tešlos ir prieskonių kvapas maloniai pripildo namus ir suteikia jiems jaukumą.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

Atsiunte Vida Brakauskienė

Pastaba: kad greičiau ir nesuiręs iškristų iš indo, galima apie indo kraštus aprėžti šiltame vandenyje pašildytą peiliu arba įstatyti indą į karštą vandenį iki pat viršaus, palaikyti kelias sekundes ir tuomet patiekalas lengvai iškris ant lėkštės.

• SKELBIMAI •

PASLAUGOS

AUTOMOBILŲ NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalniai darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas: priestatai, keramikos plytelės, „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, „plokšti ir „shingle“ stogai, cementas, dažymas. Turu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

ELEKTROS

ĮVEDIMAI-PATAISYMAI.
Turis Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.

773-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

SIŪLO DARBA

Įdarbinimo biuras siūlo darbą amerikiečių šeimose su gyvenimu.

Geras atlyginimas. Būtinis anglų kalbos žinojimas.

2921 N. Milwaukee.
Tel. 773-278-0660.

Reikalingi mūrininkai ir pagalbiniai darbininkai.
Tel. 815-462-6263; 630-774-1025.

Housekeeper \$10/h. Must speak English, must have good references. Full or part time. Gold coast location. Tel. 312-255-1197 or 312-255-1919.

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARDUODA

Landmark properties

Bus. 773-229-8761

Res. 708-425-7160

Mobil. 773-690-0205

Pager. 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiu

Trumpai apie viską

(Naudantis „Lietuvos ryto“ (LR), „Lietuvos žinių“ (LŽ), „Respublikos“ (R), „Kauono dienos“ (KD), „Klaipėdos“ (K), „Valstybės žinių“ (VŽ) dienraščius, BNS ir kitas informacijas)

*** Buvęs premjero sekretoriato vadovas Antanas Valys** antradienį vidurdienį davė parlamentaro priesaiką Seime ir pradėjo eiti Seimo nario pareigas. Seime jis užėmė nuo autoavarijoje patirtų sužalojimų praėjusią savaitę mirusio Socialdemokratinės koalicijos frakcijos nario Rimanto Ruzo vietą. Kaip ir R. Ruzas, A. Valys priklausys Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui (NSGK). 1952 m. gimęs A. Valys yra ilgametis premjero A. Brazausko bendražygis. Su dabartiniu premjeru jis yra pažįstamas dar nuo jaunystės laikų, kai kartu dirbo statant Mažeikių naftos perdirbimo gamyklą. Praėjusių metų liepą Seimui patvirtinus A. Brazausko vadovaujamą vyriausybę, A. Valys pradėjo dirbti premjero komandoje. (BNS)

*** Seimo pirmininko Artūro Paulausko žmona Jolanta** iškėlė labdarą Aukštadvario žemės ūkio mokyklai ir Lentvario vaikų namų auklėtinėms. Labdara gauta iš Vokietijos labdaros draugijos „Draugystės tiltai“. Artimiausiu metu Lietuvoje turėtų būti įregistruotas šios draugijos filialas, kurio garbės prezidentė ir bus J. Paulauskienė.

*** Kaunas jau turi liūdną grandiozinį statybų patirtį.** Miesto centre iki šiol nebaigti statyti du didžiuliai viešbučiai. Vytėnuose neiškilę didžiausias Baltijos valstybės prekybos centras. Neveikia ir laisvojo ekonominė zona. Planuojamo didžiulio sporto komplekso statyba, preliminariais duomenimis, kainuos apie 150-200 milijonų litų. (KD, Elta)

*** Įrašas apie nuolatinę gyvenamąją vietą** Lietuvos piliečio pase vadinamas sovietiniu palikimu. Jau beveik dveji metai, kai šie duomenys pase įrašomi tik žmogaus pagėdavimu. Tačiau tas, kurio pase šio įrašo nėra, dažnai gali atsiverti keblioje situacijoje. Kaskart, iškilus būtinybei nurodyti gyvenamąją vietą, piliečiui tenka kreiptis į pasų poskyrį ar migracijos tarnybą ir už išduotą pažymą mokėti po tris litus. (LR, Elta)

*** Lietuvos ornitologai, stebėdami skrendančius** iš Lietuvos paukščius, pranašauja „košmarišką žiemą“. Iki spalio pradžios Ventės rago ornitologai stebėjo tirštus paukščių pulkus, kurie panašėjo į paniškai sprunkančius. Tokį „sprukimą“ į pietus ornitologai aiškina unikalia paukščių nuojauta, kokie orai laukia. Rudeninė migracija pamyryje paprastai nutruksa tik pirmą lapkričio pusę, šiek tiek taip nutiko mėnesius ankščiau. (BNS)

*** Pažangiausias technologijas** padarė ir majonezų gamyboje įdiegusi UAB „Vesiga“ pradeda savo produkcijos eksportą į JAV bei Olandiją. „Vesiga“ jau išsiuntė bandomąsias produkcijos siuntas — olandai turės galimybę išmėginti „Daumantų“ majonezą „Premium“, o amerikiečiai — aštrų ir reguliarių „Daumantų“ pomidorų padažą. „Daumantų“ majonezą litro talpos kibireliuose bei to pačios talpos neriebųjį „Daumantų“ majonezą. Bendrovėje dviem pamainomis dirba 100 darbuotojų. UAB „Vesiga“ dar priklauso dvi padažų gamyklos Rusijoje. (Elta)

*** Daugelis automobiline** pakluso privalomojo transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo (PCAD) įvedimui bei vylėsi, kad, atsisveikinę su pora šimtų litų, galės būti ramūs. Tuo tarpu draudimo specialistai įspėja, jog šio draudimo būdas užtikrina tik pačią minimaliausią apsaugą, bet negelbsti nuo sunkių eismo nelaimių padarinių. Tikėtina, kad draudimo sumos bei įmokos didės jau kitais metais. (KD, Elta)

*** Prieš savaitę Panevėžio „tulpinių“ gausios nusikal-**timų tyrimą sukrėtė skandalas. Pas Šiaulių tardymo izoliatorių įkalintą grupuotės vadeivą Algimantą Vertelką buvo rastas mobilusis telefonas. Pareigūnams nepavyko nustatyti, kas jam perdavė telefoną. Tačiau beveik neabejojama, jog tai padarė Šiaulių tardymo izoliatoriaus darbuotojas. Del šio įvykio vyksta tarnybinis patikrinimas, sumintajam paskirta nuobauda. (R, Elta)

*** Valstybės saugumo departamentu darbuotojai** turi aiškintis dėl savo darbo metodų ilgiau nei metus trunkančioje vadinamojo šnipų Eugenijaus Jonikos byloje. Sulauktyto advokatai pareiškė įtarimus, jog E. Jonikai tardymo metu galėjo būti taikytos psichotropinio poveikio priemonės. Seimo kontrolierių įstaiga nustatė, jog E. Joniką suėmė jėgos struktūrų darbuotojai nesilaikę būtinų procedūrinių reikalavimų ir neužtikrino visiškos sulauktyto izoliacijos nuo galimų išorinio poveikio priemonių. (R, Elta)

*** Lapkričio viduryje Panevėžio sustiprintojo režimo** pataisos darbų kolonijoje įvyks pirmieji gražiausios kalinės rinkimai „Mis nelaisvė“. Renginio sumanytoju Arūno Valinsko teigimu, grožio kon-

kursas moterų įkalinimo įstaigoje turėtų būti pirmasis Europoje. „Pamėginsime išskirti grožio ten, kur jo, regis, nėra. Nors ir būdamos kalinės, jos pirmiausia yra moterys“, sakė A. Valinskas. Konkursas nugalėtojomis rengėjai ketina išdalyti maždaug 10,000 litų, tačiau pinigų jos gaus tik atlikusios bausmę. „Mis nelaisvė“ sumanytojai

Prezidento rinkimams artėjant

Atkelta iš 1 psl. Kol kas lieka neaišku, ar turėtos Austrijos pilietybės atsisakė kitas kandidatas į prezidentus Juozas Petrakis. VRK posėdyje jis parašė pareiškimą, kuriame teigė atsisakęs turėtos „australų pilietybės“, tačiau nežinoma, ar jis kreipėsi dėl pilietybės atsisakymo į Austrijos valdžios institucijas.

R. Paksa rinkimuose rems ir Lietuvos dešiniųjų sąjungą

Lietuvos dešiniųjų sąjunga prezidento rinkimuose rems Liberalų demokratų partijos (LDP) vadovą Seimo narį Rolandą Paką, o vėliau sieks susijungimo su liberaldemokratais, antradienį Seime pranešė naujasis LDS pirminkas, advokatas Vidmantas Žiemelis.

LDS prezidentą sudaro pirminkas ir penki jo pavaduotojai. Balsuojant dėl sprendimo paremti R. Paką kandidatūrą, susilaikė LDS pirminko pavaduotojas Antanas Terleckas. Jis anksčiau pasirašė visuomenės veikėjo kreipimąsi į dabartinį prezidentą Valdą Adamkų siekti antrosios kadencijos.

LDS paraginio centro ir dešiniųjų partijas vienytis aplink V. Adamkų, tačiau V. Žiemelio teigimu, nei centro dešinės partijos, nei prezidentas į šį kvietimą neatsiliepė,

moterų kolonijoje jau lankėsi kelis kartus ir nuteistoms, norintioms dalyvauti grožio konkurse, išdalyti anketas. Jas užpildė 36 moterys — maždaug 10 proc. visų kolonijos nuteistųjų nuo nepilnamečių iki 35 metų amžiaus. Tarp būsimųjų konkurso dalyvių pateko ir šiuo metu bausmę atliekanti buvusi vieno Lietuvos miesto gražuolė. (BNS)

todėl buvo nuspręsta paremti R. Paką. V. Žiemelis taip pat pripažino, jog viena iš priežasčių paremti LDP vadovą yra numatomas partijų susijungimas. (BNS)

Kandidatas neturi pinigų prezidento rinkimų užstatui

Rinkimuose į prezidento postą panoręs dalyvauti Algimantas Reičiūnas prašo Seimo, vyriausybės ir prezidento Valdo Adamkaus skubos tvarka parengti įstatymo pataisą, leidžiančią Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK) atleisti jį nuo rinkimų užsato mokesčio. Tai, pasak A. Reičiūno, suteiktų galimybę „intelektui konkuruoti su pinigais“.

Pagal Prezidento rinkimų įstatymą rinkimų užsatas yra lygus 5 vidutinio darbo užmokesčio (VDU) dydžiams. Šiuo metu vienas VDU yra lygus 1,113 litas.

„Jeigu šio įstatymo nepakeisite ir aš negalėsiu rinkti remėjų parašų bei dalyvauti rinkimuose, jį apskūsiu Europos žmogaus teisių teismui“, teigia Prezidento rinkimų įstatymo „ydungumu“ įsitikinęs A. Reičiūnas, kuris jau spalio 3 d. prašė VRK atleisti jį nuo užsato, aiškindamas tuo, jog yra II grupės invalidas. Komisija jam atsakė, jog įstatymai nenumato galimybės suteikti tokią išimtį. (BNS)

Ginklo broliui

A. + A.

Ltn. VIKTORUI SAVĖNUI

mirus, jo žmonai VALERIJAI, sūnams LEONUI ir VIKTORUI, anūkams ERIKUI ir JANIFFER bei giminėms, reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

PLP karo mokyklos XX laidos karininkai

VIENERI METAI BE A. + A. ALINOS

Grazi besibaigiančios vasaros diena, tokia pat, kaip ir prieš metus, kai liūdna žinia sukrėtė mus.

„Kas pajėgs sustabdyti gyvenimo laikrodį, tam atiduosiu visą savo karalystę“, paskelbė vienos šalies karalius, kurio gyvenimasėjo į pabaigą. Deja, tokio žmogaus neatsirado. Taip prieš metus, rugsėjo 22 d., sustojo a.a. Alinos Domanskienės gyvenimo laikrodis. Tai buvo nelaimė šeimai, kolegoms, draugams ir pažįstamiems, o tuo pačiu ir Čikagos lietuvių „Seimui“. A. + A. Aliną pažinojusiųjų ją gerbė, pacientai pasitikėjo ja, draugai buvo praturtinti jos šilta asmenybe.

Rugsėjo 22 d., 11 v. r. šv. Mišių metu, Pal. J. Matulaičio misijoje, šeima, kolegos ir draugai meldėsi už a.a. Alinos sielą, o po to, šeimos pakviesti, rinkosi į Bočių menę, PLC, pietums. Svečius pasitiko velionės vyras Vandelinas ir abu sūnus — Jonas ir Rimas.

Pal. J. Matulaičio kapeionas Algirdas Paliokas sukalbėjo maldą, prašydamas velionę visada prisiminti savo maldose. Velionės sūnus, adv.

Rimas, supažindino su Angele Našliūniene, kuri džiaugėsi turėjusi progą, nors ir neilgai, pažinti a. + a. Aliną, buvo nustebinta jos nuoširdumu ir draugiškumu, nepaisant, kad ji yra „trečiosios bangos“ ateivė. Ta proga ji padėkavo velionei skirtą, savo sukurta, eilėraštį.

Šių liūdnujų metinių progą iš Kalifornijos atvyko sūnus dr. Jonas su žmona ir kelių mėnesių sūneliu, kuriuo a. + a. Alina nebeturėjo progos pasidžiauti. Dalyvavo sūnus adv. Rimas su žmona Pranute ir sūnum Jonuku, bet dukra Marija negalėjo dalyvauti, nes studijuoja Harvard universitete.

Prisiminimo pietuose taip pat dalyvavo labai daug a. + a. Alinos ir Vandelino kolegų bei draugų, ne tik iš Čikagos, bet ir iš tolimesnių vietų, ir su meile prisiminė ją.

Mus čia žemėj tvankūs dūmai

Greit visai sugraus...
Žemės dykumos taps
baisiai nykios,
Nykos be žmogaus.

(Vytautas Mačernis)
Karolina Kubilienė

TARP MŪSŲ KALBANT

GRAND UPĖS PAKRANTĖSE

Grand Rapids, kadaise buvęs nedidelukas miestelis, ilgainiui išaugo į nemažą miestą. Šis miestas yra Grand upės pakrantėse, Michigan valstijoje. Jame gyvena ir dabar tebegyvena nemažas skaičius lietuvių ir lietuvių kilmės amerikiečių. Grand Rapids „Historical Omission“ ne per seniai išleido gausiai iliustruotą, didoko formato knygą „Growing Up in Old Lithuanian Town“. Knygos autorius lietuvių kilmės Edward V. Gillis. Jo žodžiais, knyga dedikuojama mylimui ir nepamirštamam tėvui atminimui. Tai yra motinai Katherine Mary Staseunaitis Gillis ir tėvui Bertholomeus Aleksandras (Gylis) Gillis. Autorius reiškia nuoširdią padėką savo žmonai Evelyn (Mc Carthy) Gillis, kuri sudarė bekompromisnę knygą paruošimo galimybę. Taipgi autorius yra dėkingas draugams ir pažįstamiems, prisidėjusiems prie knygos sudarymo.

Edward Victor Gillis

(Edvardas Bertholomeus Viktoras Gylis) gimė 1920 m. kovo 1 d. Grand Rapids, MI. Jo tėvas, vengdamas rusų kariuomenės, iš Lietuvos išvykęs 1904 m., apsigyveno Grand Rapids mieste. Motina atvyko 1911 m. Gyliai susituokė 1911 m. vietos lietuvių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje.

Autorius E. V. Gillis ilgą laiką dirbo precizinių įrankių gamybos įmonėje, daug dėmesio skirdamas archeologijai, antropologijai, istorijai, geologijai, žurnalistikai, organizaciniais reikalais ir t.t. Jo bibliotekos lentynose buvo daugiau kaip pora tūkstančių įvairaus turinio knygų. Su laukęs vyresnio amžiaus, emė rūpintis vietos lietuvių istorijos paruošimu. E. V. Gillis mirė 1999 m. rugpjūčio 14 d., nesulaukęs savo knygos pasirodymo.

Knygos autorius pirmojoje dalyje apibūdina Lietuvos gyvenimą, nusidriekusį nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Taipgi Lietuvos valstybės padalinimą, spaudos draudi-

mą, religinį persekiojimą, sutarimas Gylis) gimė 1920 m. kovo 1 d. Grand Rapids, MI. Jo tėvas, vengdamas rusų kariuomenės, iš Lietuvos išvykęs 1904 m., apsigyveno Grand Rapids mieste. Motina atvyko 1911 m. Gyliai susituokė 1911 m. vietos lietuvių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje.

Pirmieji, o taip pat ir vėlesnieji, lietuvių ateiviai daugiausia kūrėsi miesto šiaurės vakarų dalyje, jų pačių pramintoje „Old Lithuanian Town“ apylinkėje. Pirmuoju čionai apsigyvenusiu lietuviu laikomas Louis (gal Leonas) Galinis. Daugelis pirmųjų ateivių dirbo šiame mieste klestinčioje baldų pramonėje.

Kiti dirbo metalo liejyklose ir metalo apdirbimo fabrikuose. Truputį „apšilę“, pradėjo rūpintis savitarpine veikla. Pirmiausia (1891 m.) buvo įsteigta Šv. Petro ir Povilo savišalpos draugija, kuri 1903 m. įsigijo nuosavus namus. Antroji — Šv. Jurgio savišalpos draugija, 1907 m. pasistatė nuosavus namus. Abi organizacijos susijungė 1964 m. Kiek vėliau įsteigė Lietuvos Sūnų savišalpos draugiją, Vytauto savišalpos draugiją, istoriko Simono Daukanto draugiją ir kt. Vakaraus, o ypač savaitgaliais, lietuvių pramogaudavo savo įsteigtose namuose. Pasak vieno tenykščio lietuvių, „Aš einu į bažnyčią sielos apšvarinimui, o į savo sveitintą išgerti alaus ir pasilinksminėti“.

Pradžioje Grand Rapids lietuvių melsdavosi lenkų ir vokiečių katalikų bažnyčiose. Pagaliau, 1902 m. buvo įsteigta lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapija. O 1903 m. prasidėjo savos bažnyčios statybos darbai. Po tuo patiu stogu buvo įrengtos ir mokyklos patalpos. 1924 m. vasario 24 d. buvo pašventinta nauja, ir iki šiol tebeveikianti, Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčia.

Grand Rapids, MI, lietuvių gyvenimas, jų pradinė ir vėlesnė veikla yra plačiai aprašyta „Growing Up in Old Lithuanian Town“ knygoje. Ją, kaip sakytą, parašė Edward V. Gillis, o išleido Grand Rapids Historical Commission.

Petras Petrutis
(Bus daugiau kitą savaitę).

A. + A. ALBINA PETUKAUSKIENĖ

Mirties angelas negailingai retina Clevelando lietuviškojo telkinio narių eiles. Vien liepos mėnesį tik iš Dievo Motinos šventovės buvo net septyni tautiečiai palydėti į amžinuosius namus. Kiekvieno lietuvių netektis yra didelis nuostolis, o ypač asmenų, kurie buvo įsijungę į visokeriopus darbus, kad lietuviškoji gentis toli nuo savo tėvynės būtų pratęsiama ir ateities dienas. Gera, kad naujoji imigracija, populiariai vadinama „trečiaja banga“ nors nedraus, bet jungiasi ir lietuviškojo švietimo ir apskritai bendruomeninį darbą. Lituanistinė mokykla pasiūlė mokytojais iš senesnių atvykusių, o Clevelando apylinkės valdyba džiaugiasi net dviem nuoširdžiais narėmis. Organizacijos ir lituanistinė mokykla paruošia vadovus visuomeniniam, švietimo ir kultūriniam darbui.

Ypač šios mintys grįžo, kai atsisveikinome su miela skautininke ir mokytoja a. + a. Albina Kazlauskaitė-Petukauskiene, giliai religinga, motina ir nuoširdžia darbuotoja, kol jos sveikata leido.

Albina gimė 1922 m. Lukšiuose, Šakių apskrityje. Kriukų miestelyje baigė pradžios mokyklą, įstojo į Jurbarko gimnaziją, įsijungė į

skautų darbus, žaidė krepšinį. Jausdama meilę pedagoginiam darbui, baigusi šešias klases, įstojo į Marijampolės mokytojų seminariją, kurią baigė 1940 metais. Mokytojų pradžios mokyklose. Artėjant antrajai komunizmo okupacijai, Albina pasitraukė į Vakarus, kur Vokietijos Bavarijoje, Ingelstade ir Eichstade DP stovyklose, mokytojų lituanistinė mokyklose ir vadovavo DLK Birutės draugovės skautėms, o 1948 metais Alpių kalnuose dalyvavo Trečioje tautinėje stovykloje.

Priėmus „Displaced Persons“ įstatymą, 1949 m. atvyko į JAV, į Bostoną, MA. Čia dirbdama, lankė anglų kalbos kursus ir vėl grįžo į skautavimo eiles. Persikėlusi į Cleveland, OH, tuojau įsijungė į „Čiurlionio“ ansamblį, mokytojų Šv. Jurgio parapijoje veikiančioje Vysk. Motiejaus Valanciaus mokykloje ir vėliau Dievo Motinos parapijoje Šv. Kazimiero lit. mokykloje.

Ištekėjusi už jūrų vyr. skautininko Vlado Petukausko, užaugino dukrą Vaivą ir sūnų Gintarą. Albina, kaip vyr. skautininkė, ketverius metus buvo „Neringos“ skautų tunto turtininkė. Deja, stipriai sveikatai sušlubavus, nei mokytojos-pedagogės dar-



Albina Kazlauskaitė-Petukauskiene.

bo, nei skautavimo nebegalėjo testuoti ilgus metus buvo savo vyro Vlado bei vaikų globiojama iki paskutinių gyvenimo valandų.

Mirė 2002 m. liepos 29 savo namuose. Atsisveikinimui Jacobs laidotuvių namuose buvo susirinkusi gausi skautų šeima. Po atsisveikinimo kalbų ir maldų, kurioms vadovavo kleb. kun. G. Kijauskas, SJ, liūdnei skambėjo skautų giedama „Ateina naktis“.

Palaidota Visų Sielų kapinyne, kur jau ilsisi amžiams šimtai mūsų tautiečių.

V. Rociūnas

MERGAITĖS NUSIKALTĖS

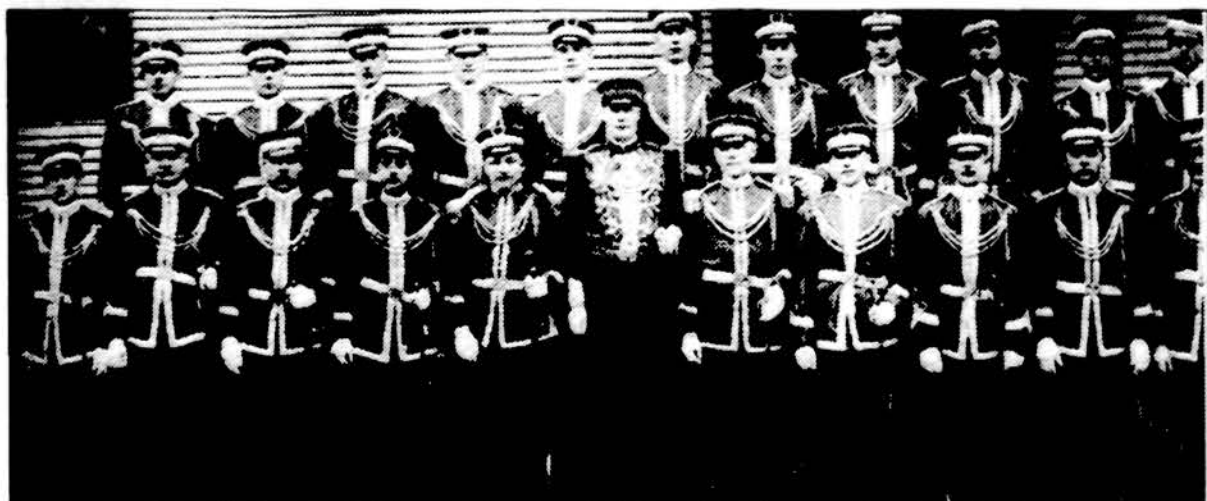
nupjovusios telefono laidus, kad sargybiniai negalėtų prisiekti pagalbos. Mergaitės apsupo vieną policininką,

atėmė iš jos raktus ir, sušokusios į policijos autobusiuką, išnėrė pro vartus. Kol kas dar nusikaltėles nesugautos.

ATEINA IR ILLINOIS EILĖ

Nuo 1999 metų Amerikos pinigų kalyklos kasmet išleidžia kelias 25 centų monetetas, skirtas įvairioms valstijoms, su specialiai sukurta, kiekvienos valstijos pasirinktu,

šioje serijoje — bus išleista ir apyvartą 2003 metais. Ją iš 6,000 atsiųstų piešinių išrinko komisija, o sukūrė Čikagos apylinkės dailininkas Thom Ciccelli.



Grand Rapids Vytauto savišalpos draugijos nariai. Pirmoje eilėje centre stovi pirmininkas (komandierius) Vincas Niksas. 1914 m. nuotrauka iš knygos „Growing Up in Old Lithuanian Town“ Nuotr. Wallace Studio.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE



Povilas Sieczkowski Montessori mokyklėlėje „Žiburelis“ mokosi skaičiuoti. Ši mokyklėlė, kuri veikia savaitės dienomis Pasaulio lietuvių centre Lemonte, yra vienintelė lietuviška priešmokyklinio amžiaus vaikų mokyklėlė, mokanti vaikus remiantis Montessori principais Amerikoje. Mokyklėlės telefonas yra 630-257-8891.

Anglijos klubo narių šaukiamas susirinkimas vyks spalio 17 d. 1 val.p.p. Vytauto Didžiojo šaulių salėje. Kviečiame visus narius kuo gausiau dalyvauti. Bus vaišės.

Apolonija Vitkuvienė, gyvenanti West Hartford, CT, Draugo fondo **pirmo laipsnio garbės narė**, rudens vajui atsiuntė 1,000 dol., pasiekdama 8,000 dol. įnašų sumą. Už stambią ir nuolatinę paramą Draugo fondui reiškiamė didelę padėką.

Per „Rudens derliaus“ pietus bus proga skaniai pavaišėti ir tuo pačiu paremti „Vaiko vartų į mokslą“ projektus Lietuvoje. Lėšų telkimo pietūs įvyks sekmadienį, spalio 27 d., 12 val. Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Prašome iš anksto užsakyti vietas ir sudaryti draugų bei giminių stalus, skambinant Nijolei Grigaliūnienei 708-974-1262. Paremkite daugiau kaip pus-tuzinį dienos centrų Lietuvoje, kurių vaikams „Vaiko vartų į mokslą“ būrelis padeda supirkti mokslo priemones. Būrelio programos vadovės Rita Venclovienė ir Aldona Kamanienė nuo rugsėjo kelis mėnesius savanoriškai dirba centruose ir įgyvendina jaunimui pritaikytą būrelio suprojektuotą alkoholio, rūkymo ir svaigalų prevencinę programą (D.R.A.S.A.).

22-ajame Ateities akademiniame savaitgalyje Ateitininkų namuose, Lemont, IL, šeštadienį, spalio 26 d., 2:30 val. p.p. vyks jaunimo svarstytos tema „Jaunimo keliai į krikščioniškumą ir tautiškumą“. Svarstybose dalyvaus patyrę jaunimo vadovai ir veikėjai Rima Polikaitytė, Daina Siliūnienė ir Lukas Laniauskas, o moderuos Marius Polikaitis. Ateities savaitgalis vyks spalio 26-27 d. Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti.

Spalio mėnesį Čikagos arkivyskupijoje skaičiuojami Mišių dalyviai. Dalyvaukime šv. Mišiose ir padėkime išlaikyti lietuviškas pamaldas visose lietuvių parapijose. Visus kviečia ir ragina Amerikos Lietuvių Romos katalikų federacija. Šv. Antano parapijoje (1510 S. 49th Court, Cicero, IL) Mišios aukojamos sekmadieniais 9 val.r.; Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje (6858 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL) – sekmadieniais 8 ir 10:30 val.r.; Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje (2745 W. 44th Str., Chicago, IL) – sekmadieniais 10:30 val.r.; Pal. J. Matulaičio misijoje (14915 127th Str., Lemont, IL) – sekmadieniais 9 ir 11 val.r., 6 val.v. Atvykime!

Lietuvių operos veikla išeivijoje būtų neįmanoma be dosniųjų rėmėjų paramos. Ateinančių metų spektaklis G. Verdi „Kaukių balius“ irgi atsieis nemažai išlaidų, kurioms padengti ir yra skelbiamas metinis aukų vajus. Ne per seniausiai operos valdyba išsiuntinėjo savo bičiuliams loterijos knygetes, prašydama prisidėti prie aukų vajeus, o šakneles su savo auka neuždelsiant gražinti Lietuvių operai. Laiškų negavusieji savo auką prašome siųsti: Lithuanian Opera, 3222 W. 66th Place, Chicago, IL 60629, USA. Pažymėtina, kad loterijos laimėtojų yra buvę ne vien iš Čikagos bei jos apylinkių, bet ir iš viso „margo svieto“ – Rytų, Vakarų ir iš Lietuvos. Lietuvių operos „Federal tax I.D.“ numeris yra 36-2935678.

Dailininkė Danguolė Jurgutienė, gyvenanti W. Bloomfield, MI, atsiuntė 100 dol. auką, skirtą paremti a.a. rašytojo Jurgio Jankaus knygos „Pušis“ išleidimą. Auką galima siųsti Lithuanian Writers Association vardu, c/o Stasys Džiugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453-4509.

Marquette Parko BALFo skyrius vajeus proga spalio 20 d., sekmadienį, tuoj po 10:30 val.r. šv. Mišių Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje rengia kugelio pietus. Bus kavos ir pyragaičių bei dovanų paskirstymas. Visi kviečiami dalyvauti ir taip padidinti paramą vargstantiems pagelbėti.

Kun. K. Ambrasas, SJ, aukos šv. Mišias Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje spalio 20 d. 1 val.p.p. Ir toliau lietuviškos šv. Mišios čia bus kiekvieno mėnesio trečiąjį sekmadienį. Kviečiami visi apylinkių lietuviai.

„Draugo“ rėmėjai

Adelė Rysavy, gyvenanti New York, NY, pratęsdama prenumeratą, atsiuntė 50 dol. auką. Esame labai dėkingi!

Kostas Stankus iš Lockport, IL, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo 50 dol. auką. Tariame nuoširdų acių!

Koncertai

Tradicinių Vakarų Afrikos šokių pasirodymą lapkričio 9 d. 8 val.v. Chicago Theatre (175 N. State) surengs „Ballet National du Senegal“. Solistams ir šokėjų grupei pritars tradiciniais senegališkais instrumentais grojantys muzikantai. Daugiau informacijos tel. 312-443-1130, 312-902-1500 arba internete www.wcapa.com

Skelbimai

x Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukojate: **\$100** — Marija Vaitkus, Eva Jankus. **\$50** — Ona Kartanas, Monika Lemberas, Povilas ir Nijolė Stelmokas **\$25** — Aurelia Balašaitis, Aldona Buntinaitė, Algirdas ir Ramutė Česnavičius, Dr. Paulius Švarcas. **\$20** — Juozas Končius, Halina Plaušinitis. Dėkojam visiems rėmėjams „**Karaliaučiaus krašto lietuvių**“, 1394 Middleburg, Ct., Naperville, IL 60540-7011.

Advokatas

Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100.

Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas

Jonas Gibaitis

Civilinės ir
kriminalinės bylos

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. 773-776-8700

E-mail: Gibaitis@aol.com

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
60629

Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

IMIGRACINĖS TEISĖS

ADVOKATAS

AURELIUS BUTVILAS

Tel. 312-580-1217

135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603

Galimos konsultacijos šeštadieniais



Šiais metais naują 2003 metų „Draugo“ kalendorių padėjo išsiųsti (ne eiles tvarka): Pranas Totoraitis, Aldona Totoraitienė, Vytautas ir Stefa Prialgauškaitė, Stasys Žilevičius, Kazys Majauskas, Jurgis Vidžiūnas, Aleksas Smilga, Algirdas Čepenas, Adele Lietuvninkienė, Viktorija Valavičienė, Ona Gradinskienė, Juzė Ivašauskienė, Elena Majauskienė, Aldona Lekeckas, Vitalius Lekeckas ir Antanas Valavičius. Nuoširdžiai dėkojame! Kalendoriu galite įsigyti ir atvykę į „Draugo“ administraciją. Tai – puiki dovana Kalėdoms!

Jono Kuprio nuotr.



Rudens puotos reikalus aptaria dalis „Vaiko vartų į mokslą“ būrelio valdybos narių. Iš kairės: Nijolė Grigaliūnienė, Rita Vencloviene, Ritonė Rudaitienė, Ramojus Vaitys, Irena Grigaitienė, Aldona Vaitienė ir pirmininke Birutė Pabedinskiene

MES GALIME, NORIME, PRIVALOME PASIDALINTI

Įsivaizduokime namus, kur jau kelintą dieną abu tėvai, nusigėrę iki apalpimo, negali išlipti iš lovos. Jų alkani mažamečiai vaikai veltui varsto spintelės duris — lentynos tuščios. Kambaryje šalta, o vaikų apranga labai menka. Išblyškę, nešvarūs, susivėlusiais plaukais jie išsina gatvės elgetauti ir ieškoti duonos kur nors miesto šiukšlių dėžėse. Be tinkamos aprangos ir mokyklai reikalingų reikmenų, jie bijo kitų vaikų pašaipų ir pažemimų. Ar ne geriau pasilikti gatvėje ir į mokyklą visai neiti?...

Vakare, sugrįžus namo, pasitaiko ir taip, kad durys užrakintos, nes pas mamą yra atėję svečiai, arba iš viso jau kelinta diena jos nėra namuose. Koks nelabasis apsigyvena tėvų širdyse, kai jie, apsvaigę alkoholiu ir narkotikais, praranda visą savo žmoniškumą? Argi sveiko proto žmogus degintų savo vaiko kūną cigarečių nuorūkomis, ar užkaltų į dėžę ir išvežtų į mišką kaip kokį nereikalingą

daiktą? Deja, tokių ir panašių atvejų yra visame pasaulyje, yra ir mūsų tėvynėje.

„Vaiko vartų į mokslą“ būrelis deda visapusiškas pastangas, kad pakeltų šių Lietuvos vaikų savigarbą, kad patrauktų juos į gerąją pusę, pozityviai ugdatų jų charakterį, kartu padedant ir tėvams surasti išeities kelią iš šios baisios akligatvės.

Būrelis, kurio koordinatore Rita Vencloviene ir Aldona Kamantienė šiuo metu vėl darbuojasi Lietuvoje, aprūpina vaikus kuprinėmis ir įvairiomis mokslui reikalingomis priemonėmis, aprangia, pamaitina ir padeda šių vaikų globos centrams sudaryti palankias sąlygas pamokų rušimui bei produktyviam laisvo laiko praleidimui po pamokų.

Šiuo metu Lietuvoje veikia aštuoni globos centrai, kuriuose vaikai auklėjami pagal „Vaiko vartų į mokslą“ būrelio pedagogų, socialinių reikalų darbuotojų ir aktyvių narių paruoštą charakterio ugdymo programą. Daug laiko pašven-

čiama skiepijant nepilnamečiams atsparumą alkoholiui ir narkotikams. Šiam reikalui buvo paruošta speciali programa D.R.A.S.A. (drįsk rūkalų, alkoholio, svaigalų atsisakyti).

Spalio 27 d., sekmadienį, 12 val. „Vaiko vartų į mokslą“ Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje ruošia rudens puotą. Ta proga aktorė Audrė Budrytė paskaitys keletą eilėraščių iš Julijos Švabaitės-Gylienės neseniai išleisto eilėraščių rinkinio „Kur šių naktį nakvosi“. Tai eilėraščiai apie vaikus, su kuriais dirba „Vaiko vartų į mokslą“ būrelis. Šią knygą bus galima įsigyti puotos metu — tai autorės aukta ir dovana „Vaiko vartams“.

Mes galime, mes norime, mes privalome šiame renginyje dalyvauti ir savo skalsios duonos rieke pasidalinti su tais, kurie kentia sielos ir kūno skausmą, kurie yra alkani ir kurie neturi ką valgyti. Tad iki pasimatymo rudens puotoje, jūsų visų laukiame.

Ritonė Rudaitienė

RETI VILIAUS RAPŠIO POMĖGIAI

Šiuo metu Evanstone, Čikagos šiauriniame priemiestyje, gyvenantis mūsų tautietis Vilius Rapšys turi du pagrindinius pomėgius — radijo sportą ir potraukį gėloms bei augalams. Jeigu pirmasis daugiausia yra vyrų laisvalaikio užsiėmimas, tai antrąjį labiau praktikuoja moterys.

Rugšėjo 9 d. šis mūsų tautietis sugrįžo iš Lietuvos, kur dalyvavo liepos pabaigoje vykusiame Lietuvos Radijo mėgėjų draugijos suvažiavime, surengtame Gražutės regioniniame parke, esančiame tarp Utenos ir Zarasų. Šiame radijo mėgėjų susibūrimo, į kurį atvyko apie 200 radijo entuziastų ir tiek pat jų šeimų narių, V. Rapšys dalyvauja jau aštuntą kartą, dabar jau būdamas vieninteliu iš užsienio lietuvių tarpo.

Šį kartą tėvynėje jis išbuvo apie pusantro mėnesio. Per tą laiką ne vien tik bendravo su radijo mėgėjais, bet nemažai laiko praleido savo gimtajame mieste Panevėžyje ir kitose Lietuvos vietovėse.

Beje, dabar jau išėjęs į pensiją (kaip elektronikos specialistas V. Rapšys anksčiau dirbo „Motorolos“ bendrovėje), mūsų tautietis turi daugiau laiko pakeliauti. Reikia pasakyti, jog ši jo kelionė Lietuvon šiemet buvo trečioji.

Vienoje iš jų žiemos metu V. Rapšys iš Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus rankų gavo „Sausio 13-sios“ medali, kuris suteikiamas prie Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo ir išsaugojimo prisidėjusiems asmenims.

V. Rapšys buvo vienas iš tų žmonių, kuris talkino Lietuvos žmonėms, kai rusai nuslopinę oficialų radijo ryšį su Vakarais. Tada čikagietis savo mėgėjišku siūstuvu platino privačiais kanalais gautą in-



Radijo entuziastai iš dviejų kontinentų — Vilius Rapšys (kairėje) ir Romas Raguckas.

E. Šulaičio nuotr.

formaciją laisvame pasaulyje. Jo darbas ir pasišventimas turėjo gyvybiškos svarbos Lietuvai ir tai jis atliko pasigėrėtinai.

Kuomet šį pavasarį iš Alytaus buvo atvykęs ten gyvenantis mėgėjiškas radijo stoties savininkas — Antanas Raguckas, jie turėjo nemažą bendros kalbos gyvu žodžiu, nes iki šiol jie bendravo tik radijo bangomis. Svečias iš Lietuvos Čikagoje susitiko ir su kitais čia įsikūrusiais radijo entuziastais — Petru Kanu ir Raimundu Gramu. Anksčiau, kaip žinoma, Čikagoje bei kitose JAV vietovėse yra buvę daugiau lietuvių radijo entuziastų, bet dabar jų skaičius, kaip atrodo, gerokai sumažėjo. Bent jų aktyvumas tikrai išblėso.

Kalbant apie dar labai aktyvų radijo mėgėją V. Rapšį, reikia pasakyti, kad jis kartu su savo tėvais ir sesute Danute (dabar — Viktoriene) iš pabėgėlių stovyklų atvyko kaip ir daugumas panašaus likimo draugų 1949-aisiais. Tada Vilius buvo per jaunas galvoti apie radijo sportą.

Naujieji šio krašto gyventojai pradžioje buvo įsikūrę labai žalioje Roselando vietovė-

je, kur buvo prisiglaudę nemažą kitų mūsų tautiečių. Po kiek laiko iš ten jiems teko bėgti kitur. Tada buvo persikelta į Palatinę, o neseniai — į Evanstoną.

Vilius radijo sportu labiau susidomėjo maždaug 1956-aisiais ir pats sumontavo pirmą mėgėjišką radijo stotį. Tada tapo ir amerikietiško radijo klubo „Hamfester's Radijo Club“ nariu. Jam priklauso iki šių dienų.

Šiandien V. Rapšys apgailestauja, kad Evanstone prie buto jis negali iškelti reikalingos mėgėjiškai radijo stoties antenos, todėl dėmesys radijo sportui šiuo metu tegali būti ribotas. Radijo mėgėjas seka šios rūšies literatūrą, net važiuoja į radijo entuziastų suvažiavimus tėvynėje.

Antroji V. Rapšio meilė — gėlės bei augalai ir šiandien gyva. Šios srities žinios bei supratimas, galima tvirtinti, pralenkia daugumą kitų žinovių, net ir moterų, nusimanydamą.

Visą savo gyvenimą buvęs labai užimtas Vilius nesuspejo sukurti savo šeimos. Tad radį, gėles bei augalai pakeičia pensininko dienas.

Edvardas Šulaitis

Kas naujo

„Draugo“ knygynėlyje

„KOL DAR VILTIS TEBERUSENA“

Kai Antaniną Sabonaitytę 1941 m. birželio 14 d. įsodino į tremties vagoną, jai buvo tik aštuoneri. Po skausmingų trejų metų klajonių Komijoje ir Ukrainoje našlaite tapusi mergaitė sugrįžo į Lietuvą ir savo tremties išgyvenimus suguldė į mokyklinį sąsiuvinį, kuris beveik po 50 metų virto knyga „Kol dar viltis teberusena“.

Kiekvienai tremtinio prisiminimai savaip įdomūs, įsimintini ir vertingi istorijai. Ši knyga — trijų dalių nieko nepamiršusio vaiko, paauglės ir moters gyvenimo pasakojimas. Ypač jaudinanti pirmoji knygos dalis, kurioje mažos mergaitės akimis žvelgiama į įsimintiniausias kelionės būsioju mirties traukiniu detales, taupiais, bet raiškiais žodžiais pasakojama apie badą ir skurdą, mamytės mirtį, ką tik gimusios sesytės netektį, skaudžią našlaitės dalį, iš proto varančią neviltį, žmoniškumą ir gailestingumą, neapykantą ir žiaurumą, nelemtą lietuvišką pavydą. Prieš kelias dešimtis metų nutikę įvykiai amžiams įsirežia ne tik autorės, bet ir jos istoriją perskačiusio skaitytojo sąjone. Iš po vaikiškos plunksnos gimsta niūriosios šiaurės vaizdai, gerųjų komių, kietaširdės tetos ir dėdės, našlaičių iš prieglaudos paveikslai.

Knyga vertinga ir kaip istorijos šaltinis, kuriame užfiksuoti mergaitės, užaugusios Tauragės apskrityje, Eržvilko valsčiuje, Rudžių kaime, giminių, kaimynų ir sutiktų žmonių likimai. Knygoje atgyja Pašaltuonių parapijos gyventojai, minimi vardais, pavardėmis ir nuveiktais darbais, lietuvių tremtinių gyvenviečių Slobodskij Reide, Zelenece, Siktyvkare (Komijoje) veikėjai, o sugrįžus namo — neramus Lietuvos pokario laikotarpio aktyvistų, strybų, partizanų, naujųjų darbdavių ir pažįstamų, kurių kartais reikia sumaniai vengti ir saugotis, paveikslai. Čia galbūt savo artimųjų vardus atras skaitytojai iš Eržvilko, Raseinių, Ariogalos, Jurbarko, Kybartų. Jie taip pat pajus kai kam pažįstamą, o kitiems tik iš pasakojimų girdėtą dviprasmišką, neramią pokario atmosferą, susipažins su naujai iškeptų politinių aktyvistų, kolūkių pirmininkų, saugumiečių darbais, žiauriais ir subtiliais žmonių verbavimo ir informacijos išgavimo būdais, susimastys apie išdavystės ir teisingumo ribą.

Dar viena knygos dalis (trečioji) skirta autorės tėvo, atskirto nuo šeimos ir numirusio Kankos kalėjime, likimo istorijai. 238 psl. minkštais viršeliais knygelės kaina — 12 dol., persiuntimo mokestis — 3.95 dol. (Illinois gyventojai dar pridėda 8.75 proc. mokestį).

E. A.

